Ազգ

Azg armenian daily

28 ՅՈՒԼԻՍ 1994. ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 142 (645)

SABCO OVERSEAS TRADING LTD.

LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543, TEL +357-5-370962, FAX +357-5-370945

OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS: FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS: BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS: HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS

Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից

ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՂՈՒՅՔ

ուղիղ հասցեատիրոջը՝ ծովով եւ ինքնաթիռով

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Երկրորդ ռումբը պայթեց Լոնդոնում

ԼՈՆԴՈՆ, 27 ՅՈՒԼԻՍ, BBC: Առաջինից ընդամենը 12 ժամ հետո, Լոնդոնի հյուսիսային մասում գտնվող հրեական կազմակերպությունների կենտրոնավայրի առաջ պայթեց 2-րդ ռումբը, դարձյալ ավտոպայթեցման միջոցով: Ու թեեւ 2-րդը նվազ ուժգնություն ուներ, քան երեկ Իսրայելի դեսպանատան առաջ պայթածը, սակայն Մեծ Բրիտանիայի մայրաքաղաքում խուճապը կատարյալ է, հատկապես հրեական համայնքի եւ իսրայելական հաստատությունների մոտ: Այսօր առավոտ արդեն Իսրայելից Լոնդոն ժամանեցին ուժեղացված պահակային ծառայության աշխատակիցները, մինչ դեսպանատան բանբերը «անհոգության» համար մեղադրեց բրիտանական անվտանգության ծառայությանը: Անգլիայի արտգործնախարարությունից առարկեցին, թե չի կարելի Լոնդոնը փակ ամրոցի վերածել, մանավանդ որ ռումբ տեղադրողներն այնքան էլ մտահոգված չեն իրենց սեփական կյանքի անվտանգությամբ: Արդարեւ, երեկվա պայթեցումը կատարվել է մի կնոջ ձեռքով, ավտոմեքենայից հեռանալուց անմիջապես հետո:

Մյուս կողմից, Բուենոս Այրեսում, որտեղ 9 օր առաջ հրեական մի այլ կենտրոնավայրի դեմ ռումբ էր պայթել, սպանելով 96 մարդու, ոստիկանությունը հայտնաբերել է պայթած մինիավտոբուսի սեփականատիրոջը: Ինքնությունը չառնանկվում է:

Վերջին պահին հայտնի դարձավ, որ Լոնդոնում դեսպանատան պայթեցման պատասխանատվությունը հայտարարությամբ ստանձնել է պաղեստինյան ծայրահեղական «Համաս» կազմակերպությունը:

Հուսեյնը, Ռաբինը եւ Քլինթոնը դատապարտեցին ահաբեկչությունը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 27 ՅՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐ ՄԵՆՊՐԵՍ: Երեկ«աքթի այստեղ կայացած համատեղ մամլո ասուլիսում Հորդանանի Հուսեյն թագավորը, Իսրայելի վարչապետ Իցհակ Ռաբինը եւ ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնը խստիվ դատապարտեցին վերջին օրերս Բուենոս Այրեսում եւ Լոնդոնում կատարված ահաբեկչական գործողությունները:

Նրանք ընդգծեցին, որ ծայրահեղականների գործողությունները նպատակ ունեն հետ շրջել Մերձավորարեւելյան խնդիրների խաղաղ կարգավորման գործընթացը, որը ներկայումս նոր ազդակ է ստանում:

ԲՈՍՆԻԱ

ՄԱԿ-ի զորքը հեռանո՞ւմ է Բալկաններից

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 27 ՅՈՒԼԻՍ, WSJ: ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալին հանձնարարեց Բալկաններից հեռացնել ՄԱԿ-ի խաղաղարար 35 հազարանոց բանակը, անկախ այն բանից, թե Բոսնիայում խաղաղության ծրագիրը կընդունվի՞, թե ոչ: Նրա ասելով, միայն Մ. Նահանգների նման երկրները կարող են պարտադրել խաղաղության որեւէ համաձայնագիր եւ այդպիսի համաձայնագրի բացակայության դեպքում ինքը պիտի չուզեր ՄԱԿ-ի զինվորներին ենթարկել սերբերի պատասխան հարվածների սպառնալիքին, այն պարագայում, երբ գլխավոր ուժերն ուղղված լինեն սերբերի դեմ ուժ կիրառել: Արդարեւ, սերբերն սկսեցին Գորաժդեի շրջանում գործի դնել ծանր հրետանին, խախտելով ՄԱԿ-ի դրած արգելքը:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Թուրքական հեռուստատեսությունը առաջ էր ընկել դեպքերից

Չեքինն արդեն նախկի՞ն է, թե...

Դեմիրելը դեմ է կանգնում Չեքինին պաշտոնանկ անելուն

ՄՈՒՐԱՏ ԲԵՐՈՒՆՅԱՆ.

Կառավարական կոալիցիայի սոցիալ-դեմոկրատական թեւի նախարարների, մասնավորապես արտաքին գործերի նախարար Հիքմեթ Չեթինի փոփոխման նպատակով նախաձեռնված քայլերը, ինչպես ցույց են տալիս վերջին երկու օրերի իրադարձությունները, հանգեցրին կառավարական ճգնաժամի: Ինչպես պարզվեց, թուրքական լրատվական միջոցները դեպքերից առաջ էին անցել նոր նշանակումների մասին լուրեր տարածելով: Չնայած ՍԴԺԿ-ի նախագահ եւ փոխվարչապետ Մուրադ Կարայալչընի գործադրած բոլոր ջանքերին, Չեթինը բավական լուրջ դիմադրություն է ցույց տալիս եւ հրաժարվում է ներկայացնել իր հրաժարականը: Ըստ թուրքական սահմանադրության, նախարարներից առանց որեւէ լուրջ մեղադրանքի հեռացվել չէ պարտադրանք անել, եթե նրանք հրաժարական չեն ներկայացնում: Սակայն իր կուսակցության գլխավոր նախագահի, առավել եւս վարչապետի կամքին հակառակվելու համար Չեթինը պիտի շատ ամուր թիկունք եւ վստահելի հովանավոր ունենար:

Դեմիրելի Թեհրանից նոր ժամանած ճեպը միանշանակ ցույց տվեց, թե ում հովանավորությունից է օգտվում Թուրքիայի արտգործնախարարը: Իրան կատարած պաշտոնական այցելության երկրորդ օրը կազմակերպված մամուլի ասուլիսի ժամանակ Թուրքիայի նախագահը, բացահայտելով իր երկրի սահմանադրությունը, հավաստիացնում էր լրագրողներին, որ ոչ արտգործնախարարի, ոչ էլ արդարության նախարարի փոփոխություն խոսք չի կարող լինել, քանի որ սրանցից չեն դրվել վերջիններիս հրաժարականները: Ի դեպ, անհիմն դուրս եկավ նաեւ Թեհրան կատարած այցի ժամանակ Դեմիրելին Մյուրվեթ Սոյսալի ուղեկցելու լուրը, քանի որ վերջին պահին նրա փոխարեն պատվիրակությանը միացավ Չեթինի առաջին տեղակալ Օզդեմ Սանբերկը:

Տես # էջ 8

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բեռլուսկոնիի եղբայրը ձերբակալվեց

ՀՌՈՄ, 27 ՅՈՒԼԻՍ, BBC: Իտալական դատախազության կողմից «Մանոր ճեռլե» կարգախոսի տակ անցկացվող արշավի շրջանակներում, այս առավոտ ձերբակալվեց նաեւ վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնիի եղբայրը՝ Պաոլո Բեռլուսկոնին: Ըստ դատախազության կողմից ներկայացված մեղադրականի, վերջինս իր եղբոր՝ վարչապետի ունեցած հեռուստաընկերության եւ մամուլի կոնսորցիումին ի նպաստ «Ֆինինվեստ» կազմակերպությունից կաշառք է տվել հարկային տեսչությանը:

Թուրքական օդային նոր հարձակում PKK-ի վրա

ԱՆԿԱՐԱ, 27 ՅՈՒԼԻՍ, BBC: Թուրքական բանակի կենտրոնական շտաբից հայտարարվեց, թե այսօր առավոտյան օդային հարձակում է կատարվել Հյուսիսային Իրաքում գտնվող Քրդստանի բանվորական կուսակցության (PKK) ռազմակայանի վրա, իրաքյան սահմանից ներս խորանալով 22 կմ: Ըստ թուրքական կողմի հայտնած տվյալների, որոնք չհաստատվեցին որեւէ անկախ աղբյուրից, օդային ռմբակոծության ընթացքում սպանվել է PKK-ի 70 մարտիկ:

Կուչման դժգոհ է Ռուսաստանի անտարբերությունից

ԿԻԵՎ, 27 ՅՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման հայտարարել է, թե Ռուսաստանը հրելով բոլորին գանկանում է ժամ առաջ հայտնվել Մեծ յոթնյակում: «Պետք է ասեմ, որ Ուկրաինան նույնպես չի պատրաստվում դիտորդի դեր ստանձնել», ասել է նա:

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Աշոտ Մանուչարյան. «Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ ցանկացած համատեղ աշխատանք լիովին բացառվում է»

ԵՐԵՎԱՆ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հուլիսի 27-ին երեւանյան «Լրագիր» թերթում առանց ճշգրիտ աղբյուրների հաղորդում է արվել այն մասին, որ ՀՀ նախագահի ազգային անվտանգության գծով նախկին գլխավոր խորհրդական Աշոտ Մանուչարյանը, իբրեւ թե, շաբաթ օրը՝ հուլիսի 23-ին, առանձնակի հանդիպում է ունեցել Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ: Նոյյան տապան գործակալության թղթակիցը Աշոտ Մանուչարյանին է դիմել այդ հրապարակումը մեկնաբանելու խնդրանքով: Աշոտ Մանուչարյանը, մասնավորապես, ասել է. «Լրագիր» թերթում այդ հոդվածը գետեղող անձանց նպատակների եւ խնդիրների մասին ես մանրամասն կպատմեմ հուլիսի 29-ի հանրահավաքում: Ես ՀՀ նախագահի հետ չեմ հանդիպել եւ երբեք ոչ մի տեղ ցանկություն չեմ հայտնել վերադառնալ նրա հետ համատեղ աշխատանքի, նույնիսկ եթե կտրուկ կերպով սրվի Ղարաբաղի խնդրությունը: Այս դեպքի կապակցությամբ ես տվել եմ իմ գնահատականները, բայց դրանք չեն համապատասխանում հոդվածում բերվածներին: Հայաստանի քաղաքական բազմազան, այդ թվում եւ ներկայիս իշխանությունների խիստ ընդդիմադիր ուժերի մեջ կարող են երկրի իրավիճակի կայունացման եւ ճգնաժամից դուրս բերման լուծումների եւ փոխզիջումների ճանապարհների որոնումներ կատարվել, որոնց մեջ հնարավոր է, որ նաեւ ՀՀ ներկայիս նախագահի հետ որոշ պայմանավորվածություններ լինեն: Նրա հետ համատեղ գործունեությունը հնարավոր է ազգային համաձայնության իշխանության կառույցների կազմավորման շրջանակներում: Սակայն, անձամբ ինձ համար, իշխանության մարմիններում Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ համատեղ ցանկացած աշխատանք լիովին բացառված է: Վերջին ժամանակներս ես հաճախ էի խոսակցական գնահատականներ տալիս ՀՀ նախագահի գործունեությանը ընդհանրապես չանդրադառնալով քաղաքական եւ մարդկային նորմերին: Կարող եմ ասել, որ պաշտոնի եւ օրինավորության վերաբերյալ իմ պատկերացումները լիովին անհամատեղելի են այն նորմերին, որոնք ընկած են ՀՀ նախագահի վերջին տարվա գործունեության հիմքում: Ես լիովին կորցրել եմ այդ մարդու հանդեպ ունեցած վստահությունս եւ դա բացառում է նրա հետ ցանկացած համագործակցություն»: Ըստ Աշոտ Մանուչարյանի, իրականությանը չի համապատասխանում նաեւ «Լրագիր» թերթի այն հաղորդումը, թե Հայաստանի դատախազության կողմից իր նկատմամբ հարուցված քրեական գործը (զորքերտոյմների տարածման մասին մեղադրանքով) «սառեցվել է»:

Նոյյան տապան գործակալության թղթակիցը դիմել է նաեւ Հայաստանի նախագահի մամլո ծառայությանը՝ Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եւ իր նախկին խորհրդական Աշոտ Մանուչարյանի հանդիպման մասին «Լրագիր» թերթում գետեղված հաղորդումը մեկնաբանելու խնդրանքով: Նախագահի մամլո ծառայությունը նույնպես հերքել է վերոհիշյալ հաղորդումը:

ԳՐՈԶՆԻ

Չեչնիայի քաղաքացիական պատերազմ է սպառնում

ԳՐՈԶՆԻ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Իրավիճակն անորոշ է մնում Չեչնիայի մայրաքաղաքում: Ռոսս հաղորդումների համաձայն, հանրապետության գլխավոր շալինյան տանկային գունդը դուրս է եկել վերահսկողությունից եւ հայտարարել, որ չի խառնվելու ընդդիմության գործողություններին: Չեչնիայի ընդդիմության ներկայացուցիչներն իրենց հերթին դիմել են Ռուսաստանի նախագահին խնդրելով ճանաչել օրերս կազմավորված ժամանակավոր խորհուրդը Օմար Ավտուրխանովի գլխավորությամբ, որպես միակ օրինական իշխանության մարմին Չեչնիայում, անցման շրջանի համար:

Մինչդեռ Գրոզնիի պաշտոնական աղբյուրները հերքում են այս տեղեկությունները: Չեչենական մասնավորապես հայտարարություն է տարածել Շալինի տանկային գնդի հրամանատար Հ. Դալխաևի եւ շտաբի պետ Ա. Բուրչիգովի անունից, որ նշվում է, որ այս զորամիավորումը հավատարիմ է Չեչնիայի ղեկավարին:

Միաժամանակ, Ջոհար Դուդաեւին ընդդիմադիր «ժողովրդական վստահության կառավարության» նախագահ Յ. Մամոդաեւը Օ. Ավտուրխանովի ժամանակավոր խորհուրդն անվանեց «ինքնակոչ կառույց», իսկ դրա հայտնվելը, ինչպես նաեւ ընդդիմադիր Ռ. Լաբազանովի գործողությունները՝ «խոշոր սադրանք», որը «համապատասխանում է Չեչնիայի հանդեպ Ռուսաստանի ներկա քաղաքականությանը» եւ լի է հանրապետությունում քաղաքացիական պատերազմով:

«Ազգը» իր հաջորդ համարում ավելի մանրամասն կանդրադառնա Հյուսիսային Կովկասի իրադարձություններին:

ՍՓՅՈՒՌՔ

Գաղթականները վերադառնում են Ղարաբաղ

Իրենց լքված օջախներն են վերադառնում ղարաբաղցի գաղթականները: Օրեցօր նրանց թիվն աճում է հանրապետության ինչպես քաղաքներում, այնպես էլ գյուղերում: Օրինակ, Հադրութի շրջանի Դոլանլար գյուղ է վերադարձել 40-ից ավելի ընտանիք, որոնցից շատերը կենցաղի կարգավորմանը զուգընթաց սկսել են վերականգնել պատերազմից ավերված իրենց կացարանները:

90-ամյա Հայկանուշ տատը վերադարձել է հարազատ Դոլանլար գյուղ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ՌԱԿ

Հանդիպում ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչների հետ

Հուլիսի 27-ին ՌԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակում Հայաստանի Հանրապետությունում ՄԱԿ-ի ներկայացուցչության առաջարկով տեղի ունեցավ ՌԱԿ ՀՎ փոխատենապետ Կարեն Կոստանդյանի, ատենադպիր Լեւոն Բաբայանի, ՀՎ անդամ, ՀՀ ԳԽ-ում ՌԱԿ խմբակցության անդամ Մելս (Սամվել) Սահակյանի հանդիպումը ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնախմբի անդամներ՝ պարոն Նասար Քրեյգ Մոկհիբերի եւ մարդու իրավունքների գծով խորհրդական տիկին Ռեյն Մյուլլերսոնի հետ: Զրույցի ընթացքում երկուստեք հետաքրքրություն դրսեւորվեց Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանադրական գործընթացի, հրապարակի վրա եղած սահմանադրությունների նախագծերում մարդու իրավունքներին նվիրված հատվածներին, ընտրությունների մասին օրենքի նախագծերի եւ ընտրությունների ընթացակարգի կազմակերպման ընթացքում ընտրողների իրավունքների պաշտպանության, քաղաքացիության մասին օրենքի նախագծերի, ինչպես նաեւ տնտեսավարող սուբյեկտների օրենսդրական դաշտում գտնվելու իրավունքի հարցերի շուրջ:

ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչները նշեցին, որ իրենց պատվիրակության նպատակն է ուսումնասիրել Հայաստանում մարդու իրավունքների խնդիրը (առանց առանձին դեպքերի արծարծման), կատարել վերլուծություններ եւ կազմակերպության օգնությունն առաջարկել (փորձագետներ տրամադրել, դասընթացներ կազմակերպել, ուղեցույցներ ուղարկել, հսկիչներ առաքել) հանրապետությունում մարդու իրավունքների պաշտպանության գործընթացի կայացմանն օժանդակելու համար:

Երկուստեք պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց հետագայում եւս գրավոր թե բերանացի շարունակելու մարդու իրավունքների շուրջ ինֆորմացիայի փոխանակումը:

Մամուլի ասուլիս

Հուլիսի 29-ին, ժամը 11-ին, ՀՀ կառավարությունում տեղի կունենա Հայաստանի վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի մամուլի ասուլիսը:

ՀՀ կառավարության մամուլի ծառայություն

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Վահան Հովհաննիսյան. «ԱԺՄ-ի մեղադրանքները մենք ասել ենք չորս տարի առաջ»

«Դիվանագիտական առաջարկների» այն շարքը, որ երեկ ներկայացրեց ՀՅԴ բյուրոյի անդամ Վահան Հովհաննիսյանը, ներառեց Լեռնային Ղարաբաղին ու Հայաստանի ներքաղաքական կյանքին վերաբերող մի շարք հարցեր:

Նախ նա հայտարարեց, թե Հայաստանում քաղաքական որոշակի շրջանակի կողմից միջազգային տարբեր նախաձեռնությունները դիտվում են որպես Ղարաբաղի հարցում պատասխանատվությունից ձերբազատվելու եւ այդ հարցը Հայաստանի ներքին խնդիրները լուծելիս շահարկելու միջոց: Որպես թարմ օրինակ Վահան Հովհաննիսյանը հրապարակեց այն փաստը, թե Ղարաբաղի հեռուստատեսությունը պատվեր է ստացել պատրաստել մի հաղորդում, որում Ղարաբաղի բնակիչները պետք է ննվաստեն հայաստանյան ընդդիմադիր ուժերին: Մինչդեռ, նրա ասելով, Ղարաբաղի գլխին վտանգ կարող է կախվել ոչ թե ընդդիմության, տվյալ դեպքում ԱԺՄ հանրահավաքների պատճառով, այլ դրան արձագանքող իշխանությունների գործունեությամբ: Անդրադառնալով նախագահի կողմից նշված երեք հիմնական խնդիրներին. ատոմակայանի վերաբացման, խաղաղության հաստատման եւ Սահմանադրության ընդունման, նա հայտնեց, թե ատոմակայանի դեպքում մեր ազգային հարստությունը գրավ է դրվում դաշնակից պետության մոտ, չանցկացնելով անգամ հանրաքվե: Խաղաղությունը թվացյալ է, եւ դեռ հարց է, մենք կկարողանանք դիմագրավել, երբ ադրբեջանցիները նոր թափով ծավալեն ռազմական գործողություններ: Այնինչ, Վահան Հովհաննիսյանի ասելով, երբ իշխանությունները ականջ դնեին Դաշնակցության առաջարկներին, արդեն հասած կլինեինք հաղթական խաղաղության: Նրա կարծիքով, ՀՅԴ-ն կողմ է բոլոր խաղաղարար նախաձեռնություններին, բայց դեմ է զորք մտցնելուն: «Ղարաբաղը կարողանում է պաշտպանել իր անկախությունը, ուստի զորքեր մտցնելու հարցը պետք է հետաքրքրի ավելի շատ Ադրբեջանին», ասաց նա: Սահմանադրության հարցում, երբ Դաշնակցությունը փորձեց գնալ փոխզիջումների, ապա հանրապետության նախագահը այդ ընթացքը մտցրեց փակուղի: ՀՅԴ Հայաստանի Կենտրոնական կոմիտեի քաղաքական ներկայացուցիչ Ռոբերտ Հակոբյանն ավելացրեց, թե Վեցյակը հրաժարվեց Սահմանադրության իր նախագիծը քննարկության դնել, քանի որ ձայների նման հարաբերակցության պայմաններում անիմաստ էր: Նա հույս հայտնեց, թե սահմանադրական հանձնաժողովը հենց իր ներսից մի քանի նախագծեր կներկայացնի Գերագույն խորհուրդ: Բացի այդ, դիվանագիտական առաստել է այն մտայնությունը, թե Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին եւ նրա վարչակազմին այլընտրանք չկա: «Դա բացահայտ սուտ է, այդպիսի ուժեր կան Հայաստանում», հայտարարեց Վահան Հովհաննիսյանը, եւ նշեց, որ այդ ուժերը չպետք է լինեն մեկ կազմակերպության ներկայացուցիչներ: Ավելին, իշխանության ներկայացուցիչները փորձում են արտասահմանում վարկաբեկել ընդդիմադիր ուժերին: Վահան Հովհաննիսյանի ասելով, հայաստանյան մի բարձրաստիճան դիվանագետ Կանադայի կառավարությանը հայտարարել է, թե Դաշնակցությունը ահաբեկչական կազմակերպություն է: «Օգուտ է սա Հայաստանին, թե վնաս, դատեք ինքներդ», ասաց նա եւ հայտարարեց, թե ներկա վարչակարգը պահելու համար իշխանությունները ամեն ինչի կարող են դիմել:

ԱԺՄ-ի հանրահավաքները գովելի են եւ Դաշնակցությունը դրանց դրականորեն է մոտենում:

«ԱԺՄ-ն իշխանություններին այնպիսի մեղադրանքներ է ներկայացնում, այնպիսի մակարդակով ու տերմինաբանությամբ, որ մենք մեզ թույլ չենք տա», ասաց Վահան Հովհաննիսյանը: Բացի այդ, աժմականները պետք է գիտակցեն, թե այս իշխանական համակարգը ստեղծվել է նաեւ իրենց ներկայացուցիչների ջանքերով: ՀՅԴ-ի համար անընդունելի են ԱԺՄ-ի այն քննադատությունները, թե իշխանությունները շեղվել են իրենց ճանապարհից: Նրա կարծիքով, ընդհակառակը, այդ ճանապարհը եղել է նույնը, որոշ մարդիկ են շեղվել, եւ եթե ԱԺՄ-ն ու Աշոտ Մանուչարյանն այդ ճշմարտության մասին այսօր են ասում, ապա ՀՅԴ-ն չորս տարի առաջ է ասել: «Նույն ԱԺՄ-ն կամ Աշոտ Մանուչարյանը, այն ժամանակ լինելով իշխանական համակարգի մեջ, մեզ մեղադրում էին», ասաց Հովհաննիսյանը, հայտարարելով, որ ԱԺՄ-ի ակտիվացումը իշխանություններին ճանաչելու հետեւանք է, բայց անհրաժեշտ է նաեւ ինքնաճանաչում, որը բարձրաձայն պետք է հնչի:

Դաշնակցությունը պատրաստ է բանակցությունների միջոցով համագործակցել ԱԺՄ-ի հետ, բայց դեռեւս հստակ չէ, թե ո՞րն է վերջնական ծրագիրը: Եվ հետո, որոշակի կասկածներ են հարուցում այն լուրերը, թե Աշոտ Մանուչարյանը հանդիպել է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին: Այդ լուրերը նույնպես պետք է պարզվեն:

Հայաստանի ապագայի հարցերում ՀՅԴ բյուրոյի անդամն արտահայտեց դիվանագիտորեն ձեւակերպված կարծիք, այն է. Հայաստանն այլեւս տեղ չունի խոշոր տերությունների կազմի մեջ, բայց այն կարող է դիտվել որպես Անդրկովկասում ինտեգրացված անկախ ուժ:

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Լրատվական միջոցների թիվը հասել է 372-ի

ՀՀ արդարադատության նախարարության լրատվական միջոցների գրանցման վարչության պետ Եդուարդ Մեհրաբյանը հայտնել է, որ մայիս-հունիս ամիսներին նախարարությունում գրանցվել է 17 նոր լրատվական միջոց (2 ամսագիր, 8 հեռուստախմբագրություն, 2 շաբաթաթերթ, 6 թերթ, 1 ռադիոխմբագրություն, 1 լրատվական գործակալություն) եւ գրանցվածների թիվը հասել է 372-ի: Մի շարք լրատվական միջոցների կանոնադրություններ գտնվում են գրանցման փուլում: 1994թ.-ի ընթացքում 11 լրատվական միջոցների կանոնադրություններում կատարվել են փոփոխություններ, նախարարության կողմից հայտնաբերվել, տուգանվել (ըստ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի) եւ գրանցվել են 8 լրատվական միջոց (թերթեր եւ հեռուստախմբագրություններ), 10 լրատվական միջոցի կանոնադրություն մերժվել է՝ երկրորդ անգամ դիմելու պայմանով, հիմնադրի ցանկությամբ կամ մեկ տարվա ընթացքում գործունեություն չծավալելու համար 8 միջոցների գործունեությունը դադարեցվել է նախարարության կողմից: «Կան մի շարք այլ լրատվական չգործող միջոցներ, որոնց որոնումները շարունակվում են. այս հարցում կան դժվարություններ, քանի որ որոշ լրատվական միջոցներ փոխել են իրենց հասցեները, իսկ շրջաններում գտնվող չգործող լրատվական միջոցների որոնումների բարդությունները կապված են կապի ծառայությունների անբավարար սպասարկման հետ»: ԼՏ

Ձեռնարկությունների 60 տոկոսը 1993-ի մակարդակին

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՀՈՒԼԻՍ, ԲԻԶՆԵՍ ՍՆԱՐՔ: Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրության վարչության տվյալներով, Հայաստանում 1994 թ. առաջին կիսամյակում գործող 164 ձեռնարկություններից 101-ը հասան անցյալ տարվա համապատասխան ժամանակամիջոցի մակարդակին: Առաջին կիսամյակի արդյունքների համաձայն, հանրապետությունում արտադրվել է 26202,8 միլիոն դրամի արտադրանք, որից ԱՊՀ-ի երկրներ է առաքվել 6378,2 միլիոն դրամի արտադրանք: Արտադրության ֆիզիկական ծավալի ցուցանիշը կազմել է 104,7 տոկոս: Նշված ժամանակամիջոցում հանրապետությունում արտադրվել է 2800,7 միլիոն կիլովատ/ժամ էլեկտրաէներգիա, որը կազմում է 1993 թ. համապատասխան ժամանակամիջոցի մակարդակի 91,8 տոկոսը:

ԶՈՐԱՀԱՎԱՔ

Դուռ ջարդելը լավ չէ

Հայաստանում զինակոչի կազմակերպման թերությունների մասին շատ է խոսվել ու գրվել: Ու որքան էլ առանձին պաշտոնյաներ հայտարարեն, թե ամեն ինչ ընթանում է օրենքի սահմաններում, այնուհանդերձ բավականին հաճախ ստացվող ահազանգերը վկայում են, որ անօրինականությունները շարունակվում են:

Եւ այսպես, հուլիսի 16-ին Շենգավիթի շրջանի ոստիկանության ներկայացուցիչները առանց խուզարկության թույլտվություն ներկայացնելու մտել են նույն շրջանի շրջխորհրդի պատգամավոր, Հայաստանի Պահպանողական կուսակցության անդամ Կարեն Հեքիմյանի բնակարանը, որտեղից բռնեն նրան եւ տանեն զինկոմիսարիատ: Պարզվել է, որ պրն. Հեքիմյանը գործուղման է մեկնել Ղարաբաղ (համապատասխան փաստաթղթերը ներկայացվել են խուզարկողներին): Հինգ օր անց հուլիսի 21-ին «այցելուները» մեկ անգամ էլ են եկել եւ այս անգամ ջարդել են բնակարանի դուռը: Համենայն դեպս, այսպես է ներկայացնում դեպքը պրն. Հեքիմյանի կուսակցական ընկեր Թաթուլ Մկրտչյանը:

Իսկ երբ փորձեցինք տեղեկություններ ստանալ Շենգավիթի շրջանի զինկոմ պրն. [illegible]նից, վերջինս հայտարարեց, թե ինքը չի ջարդել դուռը, իսկ Կարեն Հեքիմյանը զինապարտ է եւ պետք է ծառայի բանակում (կարծես թե ինչ-որ մեկը կասկածում է դրանում): Մենք չհասցրեցինք պարզել նույնիսկ, թե ծանուցում ուղարկվե՞լ է արդյոք պրն. Հեքիմյանին, քանի որ հայտարարելով, թե նրա գործերը գտնվում են դատախազությունում զինկոմը հաղթականորեն ցած դրեց հեռախոսը, տեղեկացնելով, թե այլեւս մեզ հետ խոսելու բան չունի:

Պատգամավոր Կարեն Հեքիմյանը զինապարտ է եւ անկասկած պետք է ծառայի հայկական բանակում: Սա չէ խնդիրը: Խնդիրն այն է, որ նրան պետք է նախօրոք ծանուցում ուղարկվեր, իսկ եթե չի էլ ուղարկվել, ապա գոնե առաջին այցելության ժամանակ կարող էին թողնել այդ ծանուցումը: Բոլոր դեպքերում դռներ ջարդելը երեւի լավագույն լուծումը չէ: Հարցն այն է, որ օրենքը պահպանվի բոլոր դեպքերում, իսկ օրենքը խախտողները պատժվեն: Թե չէ արդեն լուրեր են շրջում, թե այս անձի պատճառը ոչ թե պարզապես երիտասարդին զինակոչելն է, այլ նրան պատժելը, քանի որ նա շր[illegible]

ԱՐԱՄ ԱՐՂՈՒԹՅԱՆ

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ռեֆորմը առողջապահության մարզում

ԵՐԵՎԱՆ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Հուլիսի 27-ին ՀՀ առողջապահության նախարարությունում տեղի ունեցավ մամլո ասուլիս, որի ժամանակ նախարար Արա Բաբլոյանը լրագրողներին տեղեկացրեց նախարարության կողմից մշակված երկու խոշոր ծրագիր բժիշկների պրոֆեսիոնալ հետդիպլոմային կրթության ռեֆորմի եւ Հայաստանում ապահովագրական բժշկության գործելակերպի սկզբունքների մասին: Խոսելով բուհական ռեֆորմի մասին, նախարարն ընդգծեց, որ այս ծրագիրը բժիշկների մշտական աշխատանքի եւ ուսուցման ծրագիր է եւ որակական փոփոխություններ է ենթադրում բժիշկների պատրաստման գործում: Պրն. Բաբլոյանն առանձնացրեց ռեֆորմի անցկացման երկու խոշոր փուլ: Առաջին փուլում նախատեսվում է պատրաստել ընդհանուր պրակտիկայի բժիշկներ, որոնք մարդու առողջության պահպանման ծրագրի հիմնական պատասխանատուներն են: Ռեֆորմի առաջին փուլը գործողության մեջ կմտնի արդեն 1994 թ. սեպտեմբերի 1-ից: Երկրորդ փուլի անցկացման ժամկետները կախված են հանրապետության տնտեսական իրավիճակից, սակայն այն պետք է ներդրվի ոչ ուշ, քան չորս [illegible] ռեֆորմով նախատեսված սկզբունքային փոփոխությունները: Արա Բաբլոյանն անդրադարձավ ապահովագրական բժշկության ծրագրին: Նա նշեց, որ նախարարությունն այս ծրագիրը մշակել է շուրջ 3,5 տարի, ուսումնասիրել է ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի, Կանադայի, Շվեդիայի, Ֆինլանդիայի, Անգլիայի, Շվեյցարիայի, Ռուսաստանի մշակած մոդելները եւ միայն այս ամենի ուսումնասիրությունից հետո ստեղծվել է Հայաստանի համար այսօր առավել ընդունելի համակարգը: Մշակված կառույցը նպատակ ունի հասնելու մարդկանց առավելագույն սոցիալական ապահովագրության: Ծրագիրը նախատեսում է երկու տիպի ապահովագրություն՝ պարտադիր եւ կամավոր: Պարտադիր ապահովագրությունը կատարվում է պետականորեն՝ որոշակի ծրագրերի իրականացման նպատակով: Դեռեւս հստակված չէ, թե հատկապես որ աղբյուրներից կստացվեն ապահովագրության համար անհրաժեշտ գումարները՝ պետական հարկերից առանձնացված հատկացումների՞, թե կմշակվեն ավելի արդյունավետ եղանակներ: Սակայն պարզ է, որ պետք է ստեղծվի մի ամբողջական համակարգ, [illegible] Պարտադիր ապահովագրությանը զուգահեռ կգործի կամավոր ապահովագրությունը, որը կլրացնի այն բացը, որ թողնում է պարտադիր ապահովագրությունը: Կամավոր ապահովագրությունը թույլ կտա ապահովագրել այն բոլոր դեպքերում, որոնք առայժմ ի վիճակի չի կատարելու պետությունը: Վերջում նախարարը նշեց, որ մշակված ծրագիրը լայն հնարավորությունների հիմք է եւ առավելագույնս համապատասխանում է Հայաստանի այսօրվա տնտեսական իրավիճակին:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (7-8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր՝
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
[illegible] ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայութիւն «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ ԱՊՀ

Թուրքմենստանի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ներկա վիճակը ամենամռայլ հեռանկարներ է խոստանում նրա ժողովրդին: Սա առավել քան զարմանալի է, նկատի ունենալով այն լավատեսական կանխագուշակումները, որոնք ուղեկցում էին Թուրքմենստանի նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովի ծրագրած վերափոխումների սկզբնական փուլի գործընթացներին:

Բնակչության գազի, էլեկտրականության, ջրի եւ նույնիսկ աղի մատակարարումը ծրի դարձնելը, ընթացիկ տարում նաեւ հացը ծրի դարձնելու խոստումները միայն ժամանակավոր եւ միամիտ ոգեւորության աղբյուրներ էին, որոնք ավելի ընդգծեցին ռուսական բարեփոխումների առաջնորդի արժանիքները... բարեփոխումները մարտի ... (թուրքմեն ժողովրդի առաջնորդի առժանիքները հռչակված Թուրքմենբաշի կոչման օգտագործման հարցում իրենց անհարկի ազատություններ են բույլ տալիս: Հատկապես հաճախ են օգտագործվում այնպիսի սխալ բարգմանություններ, ինչպիսիք են. «Բոլոր թուրքմենների առաջնորդ», «բոլոր թուրքմենների մեջ», որոնք աղավաղում են այդ մեծ եւ իր զավակին Թուրքմենստանի ամբողջ ժողովրդի կողմից շնորհված կոչման իմաստը»:

Որոշումը դահանջում է այսուհետ այդ կոչումը բարգմանաբար օգտագործելիս կիրառել «Թուրքմենական բաշի» արտահայտությունը: Թույլ է տրվում նաեւ կիրառել «Բաշի Սափարմուրադ Նիյազով» բառակապակցությունը:

ՄԻՋԻՆ ԱՍԻԱ

Թուրքմենստանը քաղաքական ճգնաժամի նախաշեմի՞ն

րին անընդհատ հանրատեսության դժվարին վիճակը հեսազայում:

Քաղաքական մեկնաբաններից շատերը դեռ նախագահական ընտրությունների ընթացքում փորձում էին կանխագուշակել Թուրքմենստանի հետագա քաղաքական ճանապարհը, կապված Նիյազովի հարաճուն ազդեցության եւ մենիշխանական նկրտումների հետ: Սակայն, ընտրությունների արդյունքներն այլեւս կասկած չթողեցին: Սեսզած ծայրերի տոկոսով Թուրքմենստանի նախագահը առաջ անցավ նույնիսկ «ժողովուրդների հայր» Ստալինից եւ «ժողովրդի հայր» Կիմ Իր Սենից: Նիյազովը չցանկացավ նրանցից հետ մնալ նաեւ կոչման հարցում: Թուրքմենստանի Մեջլիսի մեջլիսը «ժողովրդի դահանջով» եւ «ժողովրդի առաջ մեծագույն ծառայությունների համար» նախագահ Նիյազովին պաշտոնապես շնորհեց «Թուրքմենբաշի», բառացի՝ թուրքմենների գլուխ կոչումը:

Այս առումով, շատ բնութագրական է վերջերս տեղի ունեցած մի միջադեպ, որը դասկերացում է տալիս Թուրքմենստանի նախագահի անձնական իշխանության հաստատման չափերի եւ էության մասին: Թուրքմենստանի Մեջլիսի մեջլիսը հատուկ որոշում է կայացրել Թուրքմենստանի նախագահի կոչումը տեղեկատվության զանգվածային միջոցների կողմից բարգմանաբար օգտագործելու մասին: Որոշման մեջ մասնավորապես ասված է. «Զանգվածային տեղեկատվության որոշ միջոցներ, այդ թվում ռուսաստանյան,

Ինչեւէ, էականը նույնիսկ այն չէ, որ հանրապետությունում հետեւողականորեն իրագործվում է նախագահ Նիյազովի անհատի պաշտամունքի արմատավորումը: Էականը նրա ընտրած քաղաքական եւ տնտեսական վերափոխումների կուրսն էր:

Համաշխարհային ընդհանուր վերահսկողության հաստատումը, նախանցյալ տնտեսական բարեփոխումներից դեպի կամային լուծումները, տրամաբանորեն հանգեցրին այն արդյունքներին, որոնց մենք այսօր ականատես ենք Թուրքմենստանում:

Ջրի ռեժիմային մատակարարումները դեռ տարվա մայրաքաղաքում, էլեկտրաէներգիայի մշտական խափանումները, հնդուկ գազի սուր դեֆիցիտ գյուղական բնակչության շրջանում, որոնց կեսից ավելին զրկված է գազամուղային ծառայությունից, սննդի առաջին անհրաժեշտության մթերների բաշխման քարտային համակարգը, որն սկսել է գործել խափանումներով, ինչպես որ ճախտս վկայություններ են հասունացող ճգնաժամի եւ ձախողված կուրսի:

Թուրքմենստանում այսօր առկա է նաեւ ֆինանսական ծանր վիճակ: Կոնվենցիոնացիաներից եւ խորհրդային տարիներից շատերը 1993 թ. նոյեմբերի 1-ից, այսինքն ազգային փողի մասնակի ընդունումից հետո, դեռեւս ոչ մի անգամ ամբողջությամբ աշխատավարձ չեն ստացել: Դոլարի կուրսը մանաթի նկատմամբ այդ ընթացքում աճել է 60-65 անգամ:

Երկիրը միջազգային գներով վաճառվող գազի եւ նավթի հաշվին հարստացնելու Թուրքմենստանի ղեկավարության հույսը չարդարացավ: Թուրքմենական գազի հիմնական սպառողներ Ուկրաինայից, Վրաստանից եւ Ադրբեջանից նոսակա ժամանակներում դժվար է ստանալ դրամերի մասին: Մինչդեռ, այդ սպառողներ գտնելը թե գազի, թե նավթի հարցում կապված է ժամանակի եւ մեծ ներդրումների հետ: Քիչ դեր չեն խաղում այստեղ արտաքին քաղաքական գործոնները: Վերջին շրջանում նկատվող Թուրքմենստանի քաղաքական ակտիվ հարաբերությունները Իրանի հետ հուշում են, որ եւրոպական սպառողներին Ռուսաստանի կամ Կովկասի տարածքով կապվելու տարբերակները քաղաքական առումով այլեւս հեռանկար չունեն կատարվողության համար:

Վերջերս Թուրքմենստանի կառավարության Իրանին առնչվող քաղաքական կուրսը սուր քննադատեց Լեհաստանում գտնվող Իրանի քաղաքացի Ամանգելդին, որը «Ազատություն» ռադիոկայանի թուրքմենական բաժնին տված հարցազրույցում հայտարարեց, թե Իրանի ղեկավարությունը իրանական սուննի-թուրքմենների նկատմամբ իրականացնում է ամենադաժան քաղաքականություն, հավասարեցնելով նրանց գյուղերին, այսինքն՝ անհավատներին, քրիստոնյաներին:

Այդ քաղաքական կուրսին մեծ վերապահումներով են վերաբերվում նաեւ Թուրքմենստանում ծնավորված ընդդիմության ներկայացուցիչները: Նրանց կարծիքով, այսօր Նիյազովի վարչակարգի միակ հենարանը դեսական ապարատն է: Բայց նույնիսկ վերջինս սկսում է զգալի խոսքարտումների ենթարկվել: Ասեհնանաքար ընդդիմության կողմն են անցնում իրավապահ մարմինների ներկայացուցիչները: Գնահատելով ուժերի հարաբերակցությունը Թուրքմենստանում, նախկին արտգործնախարար Ավդի Կուլիևը ԱՆԻ գործակալության թղթակցին տված զրույցում նշել է, որ ընդդիմության ուժերը զգալիորեն աճել են: Տեղի է ունենում փոխրաբիվ խմբավորումների մերձեցում եւ միավորում: Դա բույլ է տալիս ընդդիմության որոշ ղեկավարների պնդել, որ դեռ այս տարվա ընթացքում է թուրքմենբաշի Նիյազովի ռեժիմի փլուզումը:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԹԱԳԵՎՈՍՅԱՆ

ՏԱՋԻԿՍՏԱՆ

Խոշոր ընդհարում Տաջիկստանում

ԴՈՒՇԱՆԲԵ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այս գիշեր Տաջիկաբադի եւ Ղարմի շրջանների միջեւ ընկած Խայիթ դղյակի մոտակայքում, Դուշանբեից մոտավորապես 180-200 կմ արեւելք, ազգային բանակի ստորաբաժանումների եւ ընդդիմադիր խմբավորման միջեւ տեղի ունեցած մարտական խոշոր ընդհարման հետեւանքով սպանվել են Տաջիկստանի պաշտպանության նախարարության 12, գերի վերցվել առնվազն տասնյակ զինծառայողներ: Այդ մասին այսօր հայտնի դարձավ Դուշանբեի զինվորական շրջաններին մոտ կանգնած լավատեղյակ աղբյուրից:

ԵԱՀԽ-ն ողջունեց Լատվիայի ընդունած որոշումը քաղաքացիության մասին

ՎԻԵՆՆԱ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Եվրոպայի անվտանգության ու համագործակցության խորհրդակցության գործող նախագահ, Իտալիայի արտաքին գործերի նախարար Անտոնիո Մարտինոն ողջունեց քաղաքացիության մասին օրենքի նոր տարբերակի ընդունումը Լատվիայի խորհրդարանի կողմից: Այստեղ ԵԱՀԽ-ի քարտուղարության տարածած նրա հայտարարության մեջ նշված է, որ ազգային փոքրամասնությունների գործերի գծով ԵԱՀԽ-ի գերագույն կոմիսարի շատ հանձնարարականներ պարունակող օրենքի ընդունումը կարելի է դիտել, որպես կարեւոր առաջընթաց քայլ Լատվիայում միջազգությային հարաբերությունների խնդիրների լուծման ուղղությամբ:

Ուկրաինացի խորհրդարանականները բանակցում են Մոսկվայում

ՄՈՍԿՎԱ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Մոսկվա է ժամանել Ուկրաինայի խորհրդարանի պատվիրակությունը՝ նախագահ Մորոզի գլխավորությամբ: Նրանք այստեղ հանդիպումներ ունեցան ՌԴ խորհրդարանի երկու պալատների ղեկավարների՝ Շումեյկոյի եւ Ռիբկինի հետ: Այցի հիմնական նպատակն է արագացնել Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի միջեւ «Բարեկամության եւ համագործակցության մասին» լայնածավալ համաձայնագրի ստորագրումը: Հուլիսի 26-ին Մորոզը առանձին բանակցություններ է վարել նաեւ ՌԴ վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինի հետ:

Ադրբեջանում 42 կուսակցություն

ԲԱՔՈՒ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հուլիսի 26-ին հաղորդեց Բաքվի ռադիոն, ներկա պահին Ադրբեջանի արդարադատության նախարարությունը գրանցել է 42 քաղաքական կուսակցություն, այդ թվում 7-ը՝ 1994 թ.: Անցած ժամանակամիջոցում լուծարվել է միայն մեկ կուսակցություն՝ Ադրբեջանի ժողովուրդների իրավահավասարության բաղհեական կուսակցությունը:

ԷՍՏՈՆԻԱ

Ռուսական զորքը դուրս կգա մինչեւ օգոստոսի 31-ը

ՄՈՍԿՎԱ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Հուլիսի 26-ին Մոսկվայում կայացավ ՌԴ եւ Էստոնիայի նախագահներ Ելցինի եւ Լեննարտ Մերիի հանդիպումը: Հանդիպման ընթացքում ստորագրվել է համաձայնագիր՝ «Էստոնիայի քաղաքացիների հետ հավասար իրավունքներով ռուս վետերաններին ապահովելու մասին»: Միաժամանակ կնքվել է պայմանագիր՝ մինչեւ օգոստոսի 31-ը ռուսական զորքը Էստոնիայից հանելու համար:

Լեննարտ Մերին հայտարարել է, որ չի տեսնում ոչ մի խոչընդոտ Մոսկվայում ստորագրված համաձայնագրերը Էստոնիայի խորհրդարանում վավերացնելու ճանապարհին: Ըստ նրա, Էստոնիայի խորհրդարանում զորքերի դուրսբերման առթիվ ձայնավսվել է կոնսենսուս: Միաժամանակ նշենք, որ արտասահմանյան ռադիոկայանների մեծ մասը Մոսկվայում ստորագրված վերոհիշյալ պայմանագրերն անվանել է անսպասելի:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Ի՞նչ էր պատահել հունիսին Կուսարիում

ՄԱԽԱՉԿԱԼԱ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ՄՆԱՐԿ: Հայտնի դարձան Ադրբեջանի հյուսիս-արեւելքում գտնվող հիմնականում լեզգիաբնակ Կուսարի շրջանի հունիսյան դեպքերի մանրամասնությունները:

Դրանց ականատեսներից մեկը, ազգությամբ լեզգի, չցանկանալով նշել անունը դասմեց, որ հունիսին նրան սկսվել էին ադրբեջանցի օմոնականների կողմից Կուսարի շրջանի Փիր գյուղի երկու լեզգի բնակիչների առեւանգումից, որոնցից մեկն այնուհետեւ սպանվել էր: Նրա դիակը բերվել էր Կուսարի շրջկենտրոնի դիարան:

Դեպքի մասին լուրն արագորեն տարածվել էր շրջակա լեզգիական գյուղերում: Կուսարի էր եկել մոտ 20-25 հազար մարդ: Հայտնվել էին «սաֆգյուխներ», որոնք ըստ էության դիմել էին հակաօրինական գործողությունների: Այսպես, մի շարք վայրերում ընդհարումներ էին սկսվել ադրբեջանցի օմոնականների հետ, որի հետեւանքով վիրավորվել էր 8 լեզգի: Տոծել էին նաեւ «կարգի պահապանները»: Շրջկենտրոնի գլխավոր հրապարակում կազմակերպվել էր լեզգիների բազմահազարանոց հանրահավաք, ուր բերել էին սպանվածի դիակը:

Շուտով հրապարակը շրջապատել էին ադրբեջանական բանակի զինված ստորաբաժանումներ՝ շուրջ 700 մարդ: Զինվորականները Դաղստանից հանրահավաքի եկած լեզգիների ազգային խորհրդի նախագահ Նարիման Ռամազանովից պահանջել էին ներգործել մարդկանց վրա, որ նրանք գրվեն 10 րոպեում: Զինվորները սպառնացել էին հակառակ դեպքում կրակ բացել մարդկանց վրա:

Հանրահավաքի մասնակիցները մերժել էին այդ վերջնագիրը, եւ զինվորականները այդպես էլ չէին համարձակվել կրակել խաղաղ մարդկանց վրա: Փոխարենը եղել էին հորդորներ եւ խոստումներ՝ ներարկելու մարդկանց պահանջները եւ ձեռնարկելու կոնկրետ միջոցներ, ինչը եւ լիցքաթափել էր իրադրությունը:

Կուսարիի դեպքերը սուր բանավեճի առարկա էին դարձել Դաղստանի խորհրդարանում, որտեղ քննարկվում էր Ադրբեջանում ապրող ազգային փոքրամասնությունների դաղստանցիների վիճակի հարցը: Խորհրդարանականների մեծամասնությունը նշել էին նրանց իրավունքների կոպիտ խախտման փաստեր, ինչն ուղղակիորեն անդրադառնում է Դաղստանի հասարակական-քաղաքական իրադրության վրա:

Մինչդեռ Դաղստան եկող փախստականները վկայում են, որ վերջերս Ադրբեջանի մայրաքաղաքի լեզգիները բավական վատ վիճակում են, նրանցից շատերը մտադիր են գերկընդմիշտ թողնել Ադրբեջանը:

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ

Միջազգային բանկն այլեւս չի օգնի Ռուսաստանի նավթահանությանը

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 25 ՀՈՒԼԻՍ, ՌԻՋՆՆՍ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չնայած որ Վերակառուցման ու զարգացման միջազգային բանկը մտադիր է առաջիկա ամիսներին զգալիորեն ընդլայնել Ռուսաստանին տրվող վարկերը, այդ երկրի նավթի ու գազի արդյունաբերությանը տրվող ֆինանսական օգնությունը կարող է դադարեցվել: Այդ մասին հայտարարեց այդ միջազգային կազմակերպության նախագահ Լ. Պրեստոնը:

Հետուկ վարկի արտադրության անկումը կասեցնելու եւ Ռուսաստանի նավթարդյունաբերությունը խրախուսելու նպատակով համաշխարհային բանկը մինչեւ օրս Մոսկվային երկու վարկ էր տվել 1,1 միլիարդ դոլար ընդհանուր գումարով: Հունիսի 30-ին ավարտված 1994 ֆինանսական տարում բանկը ծրագրել էր Ռուսաստանին հատկացնել 1,5 միլիարդ դոլար:

Ռուսաստանի Դումայում նավթի ու գազի արդյունաբերությունը վերաբերող օրենսդրական ակտերի ընդունումը հիմնավոր է, քանի որ իրավունքներ է դառնում ճյուղի կառուցվածքային բարեփոխումների եւ պայմանների ստեղծում օտարերկրյա կապիտալ ներդրումների համար:

Այս կապակցությամբ Ֆրանսիայի գործարար շրջանակների «Էկո» թերթը հիշեցրեց, որ Ռուսաստանում նավթի հանույթը 1986 թ. օրական 11,4 միլիոն բարելից 1993-ը իջել է 6,8 միլիոնի: Բազմաթիվ հանքահորեր չեն օգտագործվում կոմպլեկտավորող դետալների բացակայության պատճառով, արտադրողների պարտքը մոտ 10 միլիարդ դոլար է: Այս տարվա առաջին մասում սեփականաշնորհվեց Ռուսաստանում նավթի խոշորագույն արտադրող «Լուկօյլը», բայց դա չի նվազեցնում օտարերկրյա ընկերությունների զգուշավորությունը, քանի որ Ռուսաստանում տնտեսական, վարչական եւ օրենսդրական պայմանները դեռ չեն համապատասխանում իրենց պահանջներին:

ՏԱՍՏՕՈՍ

Միշել Կամդեսյուն ժամանեց Ուկրաինա

ԿԻԵՎ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Հուլիսի 27-ին երկօրյա այցով առաջին անգամ Կիեւ ժամանեց Միջազգային արժութային հիմնադրամի նախագահ Միշել Կամդեսյուն՝ հանդիպելու հանրապետության նոր ղեկավարության հետ: ԱՄՀ-ն պահանջում է Ուկրաինայից ավելի ծավալուն քայլեր ձեռնարկել երկրի տնտեսության բարեփոխման ուղղությամբ, որից հետո հանձն է առնում բազմամիլիարդ օգնություն տրամադրել:

Կղզիներն ականազերծվում են

ՏԱԼԼԻՆՆ, 27 ՀՈՒԼԻՍ, ՄՆԱՐԿ-ԻՄԱ-ՊՐԵՍ: Էստոնիայի ներքին գործերի նախարարի կարգադրությամբ երկու անմարդաբնակ կղզիներում՝ Սուուր Պակրիում եւ Վայկե Պակրիում, մինչեւ դրանց ականազերծման աշխատանքների ավարտը մտցվում է հատուկ ռեժիմ: Տարիներ շարունակ ԽՍՀՄ ռազմաօդային ուժերը դրանք օգտագործել էին որպես վարժական զինափորձարան, որի հետեւանքով այստեղ կան բազմաթիվ չպայթած ռումբեր եւ արկեր: Սակրավորները արդեն սկսել են աշխատանքը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հայացք սփիւռքից

Լիբանանի մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատան պաշտօնական բացման ձեռնարկին համար Թուրքիոյ դեսպան Էդան Քարահանին նոյնպէս հրաւէր ուղղելու, ինչպէս նաեւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վահան Փափազեանի թրքական «Թիւրք հավա եոլլարի» օդանաւային ընկերութեան օդանաւով Պէյրութ ժամանելու լուրերը տակնուվրայ բրին լիբանանահայ քաղաքական կեանքը:

Քաղաքացիական պատերազմի աւարտէն ու երկրին միասնականութեան ու օրինականութեան վերականգնումէն ի վեր, ասիկա քաղաքական [illegible] ցնցումն էր, ո... ժամանելու լուրերով Հայաստանի իշխանութիւններուն եւ հայկական կուսակցութիւններուն միջեւ առաջ եկած կարծիքներու պատճառով, իրենց ամբողջ ծանրութեամբ հրապարակային դարձան հակասութիւնները ընդմէջ Հայաստանի պետական քաղաքականութեան անհրաժեշտութիւններուն եւ սփիւռքի հայութեան տենչերուն ու զգացումներուն:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութենէն եւ հայկական կուսակցութիւններէն կ'ակնկալուէր, որ, դեսպանատան բացման անհամեմատ բաց ու հրապարակ երեւոյթը նկատի ունենալով, գոնէ այս հանգրուանին, յարգանքով զգայուն կան, քաղաքական ու հոգեբանական հրաւիրելու եւ թրքական օդանաւով Պէյրութ ժամանելու դիւանագիտական քայլերուն յառաջացնելիք զգայնութիւնները ժողովրդային զանգուածներուն մօտ:

Այս, պետականութեան տրամաբանութիւնը եւ դիւանագիտութիւնը անհասկնալի կը մնային եւ կը պատասխանէին երբեմն, այդուհանդերձ, Թուրքիոյ հետ կապուած յարաբերութիւններ ունենալու Հայաստանի իշխանութիւններուն քաղաքականութիւնը դժուար չէ հասկնալ, երբ Վահան Փափազեան Անգարայէն այլ օդանաւով մը ժամանէր Պէյրութ: Տեղեկացուած ըլլալով լիբանանահայութեան տրամադրութիւններուն մասին, Փափազեան իր եւ Հայաստանի պետութեան տեսակէտէ, խիստ վնասակար էր: Ամէն տեղ եւ ամէն առիթով Հայաստանի պետական քաղաքականութեան հակադրութիւն, ժամանակին սփիւռքի տարածքին, կը ստեղծէ համաշխարհային նոր կացութեան մէջ հայկական անկախ պետականութեան կերտման միջոցով գոյութեան կռիւ մղող մեր ժողովուրդին հաւաքական կամքը: Պետականութեան հետ նոյնանալու, պետութեան քաղաքականութիւն ընկալելու եւ հայ ժողովուրդը ներկայացնելու մտածողութիւնը ժամանակավրէպ է այլեւս:

Բայց Լիբանանի մօտ Հայաստանի դեսպանատան բացման առիթով դարձուած երեւոյթը մեր կարծիքով

ՔՆՆՈՒԹ

Ձախողեցա՞նք ազգովին

ՅՈՎԻԿ ԷՕՐՏՆԵՐԵԱՆ

Յունիսի 13-ին Լիբանանում Հայաստանի դեսպանատան բացմանը Թուրքիայի դեսպանին հրավիրելու եւ նոյն առիթով Անկարայից Բեյրութ անսպասելի թուրքական օդանավային ընկերության ինքնաթիռով ժամանելու առնչությամբ [illegible] մասին արտգործնախարար Վ. Փափազյանի [illegible] Բեյրութում մեր աշխատակից ՅՈՎԻԿ ԷՕՐՏՆԵՐԵԱՆԸ [illegible] «Զարթօնք» թերթում «Ձախողեցանք» [illegible] մի լավ առիթ վերապահած լինելով [illegible] [illegible] տեսակետից մեր արտգործնախարարության [illegible] Թուրքիայի նկատմամբ [illegible] մեր հայրենակիցների երեսին՝ «երբ մեզ լինի, կըրախոսվանք արգելվեց լիբանանյան իշխանությունների կողմից, որովհետեւ [illegible] բացառապես ոչ (մեկ հասած ակցիաներով, այդ միջադեպից հետո զերծ ամբողջովին խզվել են հարաբերությունները դեսպանատան [illegible] ՀՅԴ-ի միջեւ), հայկական դիվանագիտությո՞ւնը՝ ամենեւին: Այո, դիվանագիտությունը ոչ միայն հնարավորի, այլեւ [illegible] չափով հաջողելու արվեստն է: Եւ այս դեպքում մեր հաջողության մասին խոսք չի կարող լինել:

[illegible] կ'ենթարկուէր այս զաղութը, սպառնալով վերականգնուածներ ինն օրեր վերը բանակցութիւնը:

Գաղութը ոչ մէկ չունէր այս ցնցումին: Հայրենիքի անկախութիւնը ցօլցոլեց տուեալներէն զգալու եւ պետականութեան կասկածանքով մէկ նոր հարկադրութեան պետական ընթացք փոխարէն, լիբանանահայութեան համար Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատան բացումը քաղաքական առանձնայատուկ, առաջացնողին եւ այլ կողմերու կարծիքներով խորապէս ու կիրքերու յաղթանակի առիթի վերածուեցաւ դժբախտաբար:

Հայաստանի դեսպանատան բացումին թուրք դեսպանը հրաւիրելու եւ Վահան Փափազեանի անսպասելի թրքական օդանաւով Պէյրութ կան բազմաթիւ արգելքներ, կը կարողանային լիբանանահայութիւնը միասնական ուժերով առաջնորդել Նախաձեռ հայկական դեսպանատան բացման եւ եռագոյնի բարձրացման ներկայ ըլլալու: Այդպէս չեղաւ դժբախտաբար:

Հայաստանի իշխանութիւններուն ցուցաբերած յանդգնութեան եւ անհասկացողութեան, միւս կողմէ ՀՅԴ-ի դրսեւորած ծայրայեղութեան պատճառով, լիբանանահայութիւնը օրեր շարունակ ներազգային լարուածութեան մթնոլորտի մէջ գտնուեցաւ: Պետական քաղաքականութիւն վարելու իրենց կեցուածքին մէջ, Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ լաւ երեւոյթի չէր կրնար ըլլալ Թուրքիոյ դեսպանի ներկայութիւնը խնդրոյ առարկայ դարձուցած չէր ըլլար, եթէ անոր հայկական քաղաքական ուժերուն Պէյրութ գալը այն վայրը չէր, ուր կարելի էր սկսիլ եւ յաջորդ կերպով պարզելու նոր մտածողութիւն մը, որ ժամանակ եւ բացատրութեան աշխատանք կը պահանջէ:

Հայաստանի իշխանութիւններուն սխալ եւ չափազանցուած ձեւով հակադարձեց ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէն, որ մեծ թիւով լիբանանահայեր բողոքին ու ընդվզումին տուաւ սխալ ընթացք: Համաձայն կազմակերպելու եւ Հայաստան-սփիւռք յարաբերութեան մասին տեղական քաղաքական շրջաններուն ու ժամուն յուզելու փորձ տուիր, համազգային շահերու համազգային ձախողանք մըն էր, թէ Հայաստանի իշխանութիւններուն, թէ կուսակցութիւններուն եւ թէ մեր ժողովուրդի երկու հատուածներուն համար ալ ընդհանրապէս: Թող ոչ ոք կարծէ, թէ յաղթողներ եղան դեսպանատան բացման զոհով, որովհետեւ թուրք դիւանագէտի մը ուղղուած հրաւէրին պատճառով հայութեան հոգւոյ բիւ մը զրկուած մնաց հոգեպարար այդ արարողութենէն, իսկ ներկայ եղողներուն ուրախութիւնն ալ ամբողջական չէր վստահաբար:

Անգամ մը եւս, համազգային շահերու իրադարձութիւն մը միասնաբար վայելելու բերկրանքէն զրկուեցանք:

«Զարթօնք»

ՓՈՒՐՁ

Անգիտակցութի՞ւն թէ անձնասիրութիւն

Դոկտ. ԱՐԹՈՒՐ ՊԵՏԼԵՐԵԱՆ

[illegible] պատմական, Հայկական հարցի մասին ֆրանսիական [illegible] խնդիրներում [illegible] Արթուր [illegible] Փարիզում [illegible] «Աշխարհ» թերթում [illegible] Հայաստանից [illegible] հայրենակիցներից [illegible] կազմակերպությունները, [illegible] [illegible] 2 տարի առաջ, Ա. [illegible] մեր միությունների մեկը Հայաստանից մի հայտնի գրողի

[illegible] ինչ չէ: [illegible] ի վեր գիտենք, թէ սփիւռքի կազմակերպութիւններու հրաւէրով հայրենիքէն Ֆրանսա այցելող անհատներ կամ զանազան խումբեր, [illegible] իրենց մեկնումի պահուն, գիտենք, թէ [illegible] միութեան կամ անհատին [illegible] [illegible] մը կը ծախեն: Անցեալ տարի, [illegible] մէկ օրինակը [illegible] Ֆրանսայի [illegible] մէկ կեդրոնին մէջ կազմակերպութիւն մը հիւրերու մեկնումէն յետոյ 15 հազար ֆրանքի հեռաձայնի հաշիւ [illegible] Մօտ չորս տարի առաջ ալ գիտենք, թէ ուրիշ կազմակերպութիւն մը, որ անուղղակի գործակցութիւններով [illegible] խումբ մը Փարիզ հրաւիրուած էր, նոյն անակնկալին առջեւ գտնուեցաւ:

Այս անգամ անիկա մըն է, որ դէմ [illegible] կը գտնուի այսօրինակ [illegible] մը: Հայաստանէն, [illegible] մը անհանգիստ առաջ, որ [illegible] վարչականի մէջ պաշտօնական պաշտօն ունեցող անձնաւորութեան մը հարազատ կը ժամանէ: Արտաքին ազգային մը, որ այդ անձին հետ ունի ծանօթութիւն ալ չունի, [illegible] օգտակար ըլլալու [illegible] կը հետաքրքրուի: Չորս մօտ երկու ամիս Փարիզի մէջ պանդոկ մը կը մնայ: Մեկնումի պահուն, իր Փարիզ կեցութեան ընթացքին բնակած պանդոկին հաշիւներէն զատ կը ներկայացնէ նաեւ հեռաձայնի հաշիւ մը, որ 40 հազար ֆրանքի պատկառելի գումար մըն է: Ան փափաքած մեր ազգակիցին կ'առաջարկէ, թէ երեւանի իշխանութիւններու ամբողջ ծախսը պիտի հոգան եւ դրամը պիտի ղրկեն: Եւ արդարեւ, [illegible], թէ հիւրին մեկնումէն ամիսներ մը յետոյ մեր պետութեան ներկայացուցիչ Փարիզ [illegible] անհրաժեշտ եղած ծախսին [illegible] գումարը [illegible] [illegible]

Այսօր [illegible] մը չէ, եւ բոլոր գիտենք, թէ Հայաստանի մէջ կեանքը տխուր է: Գործաւոր մը նուազագոյն ամսականը նոյնիսկ կէս դոլար ալ ըլլալ է: Հետեւաբար 40.000 ֆրանքը, որ այսօրուան սակով 7100 դոլարի շուրջ գումար մը կը հաշուուի, դժուար չէ ըսել, թէ ի՞նչ կը նշանակէ: Արդեօք հայրենի պետութեան պատասխանատուները իրաւունք ունի՞ն արտասահմանէն հանգամանքներու միջոցաւ հասած դրամը այս կերպով ծախսելու: Արդեօք կ'անգիտանա՞ն, թէ սփիւռքի մասնիկը ամէն օր կոչ կ'ուղղէ ժողովուրդին Հայաստանի օգնութեան ֆոնտին օժանդակելու համար: Դժբախտաբար, պաս վերջին ամիսներուն ընթացքին Հայաստանի այսօր 3-րդ աշխարհի երկրներուն շարքը եկած է: Եւ մենք ալ բոլորս հիմա չենք բացներ ամբողջովին, թէ այս կացութեան միակ պատճառը տնտեսական շրջափակումն է: Սա ուրիշ հարց մըն է, եւ կը մնայ տարբեր առիթի մը ըն... ննալ եւ վերլուծելու համար:

Միայն թէ պէտք է մէկ անգամ մը եւս վերայ կ'ըլլանք, որ Հայաստանի մէջ չեն պակսիր պատասխանատու պաշտօններ վարող անձեր, որոնք սփիւռքի պատասխանատու եւ զանազան հայրենակիցներ կամ չափով եւ կամ կերպով տեղ դրած են, որոնք միայն դրամ պէտք է տան, բայց ոչ մէկ խօսք ունին ըսելիք: Ընդհակառակը, սփիւռքը պարտի, եւ մեզ ալ կը փափաքի իր կարեւորութեան սահմաններուն մէջ հայրենիքի վերականգնումին նպաստել թէ քաղաքականապէս: Բայց Հայաստանի մեր ազգակիցներն ալ, եւ մանաւանդ նոր ծնունդ հանրապետութեան ներկայացուցիչները, այլեւս պէտք է գիտակցին, թէ սփիւռքահայութիւնը կամ սփիւռքի այն հատուածը, որ դեռ հայ իրականութեան կապուած է, կթան կով չէ եւ ազատ շուկայի կաթիլմ վերջի աշխարհին մէջ դրամը գետնէն չի հաւաքեր:

«Աշխարհ»

ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄ

Ով ինչպես է հասկանում եւ վարվում

Խմբագրություն էր եկել «Վիգիս» կոոպերատիվի նախագահ Մանուկ Ղազարյանը: Նա բերել էր բազմաթիվ փաստաթղթեր, այդ թվում նաեւ հանրապետության պետական արբիտրաժի նախագահ պրն. Հենրիկ Սարգսյանին ուղղված հանրային կարգով գանգատի կրկնօրինակը: Ո՞րն է խնդիրը, ի՞նչ է պատահել:

1992 թ. ապրիլի 1-ին համատեղ պայմանագիր է կնքվել ՀՀ շինարարության նախարարության «Հայշին ծառայություն» արտադրատեխնիկական միավորման (գլխ. տնօրեն՝ Հովհաննես Ղովլաթյան) եւ «Վիգիս» կոոպերատիվի նախկին նախագահ Արամ Խալաթյանի միջեւ: Պայմանավորվող կողմերը փոխշահավետ տնտեսական համագործակցություն իրականացնելու նպատակով համաձայնվել են միավորել իրենց նյութական, դրամական եւ այլ միջոցները, նաեւ ջանքերը:

«Կողմերը համաձայնվեցին, կարծում ենք այդ փաստաթղթում, միավորման հաշվեկշռում գտնվող շենքի առաջնամասում (Կորյունի փ., թիվ 19 ա) սահմանված կարգի համաձայն կառուցել եւ համատեղ շահագործել սրահ ցուցահանդես՝ 153 քմ տարածքով, շինարարական նյութերի, մեխանիզմների, այլ իրերի, տարբեր ապրանքների գնումը, ցուցահանդես վաճառքը կազմակերպելու, իրականացնելու համար»: «Պայմանագրի մասնակիցը իրավունք չունի առանց մյուս մասնակցի համաձայնության տնօրինել ընդհանուր ունեցվածքի իր մասը, բացառությամբ այն եկամուտների, որը ստանում է ամեն մի մասնակից համատեղ տնտեսական գործունեությունից: Մասնակիցների ընդհանուր սեփականությունն է համարվում նաեւ կառուցված սրահ ցուցահանդեսների շենքը»:

Նշենք, որ բացի սույն պայմանագրից, 1993 թ. հունվարի 1-ին նույն կազմակերպությունների միջեւ կնքվել է նոր պայմանագիր, ըստ որի վարձակալին (կոոպերատիվին) տրամադրվել է ոչ թե 153 (ինչպես նախատեսվում էր առաջին պայմանագրով), այլ վերոհիշյալ «հասցեում գտնվող վարչական շենքի առաջին հարկը ամբողջությամբ 399 քմ տարածքով», ներառյալ ցուցահանդես խանութների տարածքը, նշելով նաեւ, ինչպես եւ առաջին դեպքում, «Վարձակալության պայմանագրի ժամկետը՝ 14 տարի»:

Այս նախապատմությունից հետո մոտենանք բուն հարցին: Ընթացիկ տարվա հունիսի 6-ին կոոպերատիվը հայց է ներկայացրել Սեփականաշնորհման պետական հանձնաժողով՝ վարձակալած տարածքը սեփականացնելու մասին: Դրան հաջորդել է «Միավոր ժամ» ֆալը, որը հունիսի 13-ին (7 օր անց) հայցադիմում է ներկայացրել պետական արբիտրաժ՝ տարածքը վարձակալներից ազատելու համար: Եվ ժամանակներին ոչ բնորոշ արագությամբ ու արտակարգությամբ գործի մեջ է մտել նաեւ արբիտրաժը եւ նույն ամսվա 23-ին (10 օրվա ընթացքում) քննարկել ու բավարարել է «Միավոր ժամ» հայցադիմումը, առանց դրա պատճենը ներկայացնելու «Վիգիսին»:

Սա, իհարկե, «Մի կաթիլ մեղրի» պատմություն չէ, այլ մի ամբողջ մեղվաբնասանիքի եւ մեղրի պատարի: Ահա թե ինչու խմբագրությունն ակնկալում է, որ ՀՀ պետական արբիտրաժի նախագահ պրն. Հ. Սարգսյանը, որին ուղղված է «Վիգիս» կոոպերատիվի հանրային կարգով գանգատը, անաչառությամբ կքննի խնդրի լուծումը եւ շարունակություն չի թողնի ոչ ժողդատարանի, ոչ էլ, առավել եւս, խմբագրությունների համար: Չմոռանանք, որ սեփականաշնորհումը պետության կողմից իրականացվող քաղաքականություն է, եւ ոչ ոք, առավել եւս պետական հաստատությունները, իրավունք չունեն նպաստելու անօրինության մթնոլորտում հանցելի զբաղմունքի սիրահար մարդկանց տրամադրություններին:

ՅՈՒՐԻ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ ԵՄ

Կոմիտասի փող. տուն 5 հարկանի շենքի 4-րդ հարկում գտնվող 3 սենյականոց բնակարանը՝ 2 եւ 1 սենյականոցների հետ:

Հեռ.՝ 250159

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Վերջին տարիներին ամերիկեան դպրոցները ճանաչւում են պատերազմական տարածքների Լիբանանին, որտեղ գրեթե ամենուրեք լարուած մարտեր են մղւում: Եւ երբ խոսք է բացւում դասագրքերի բովանդակութեան մասին, վրձնուրեք հիշեցնում է Սերբիայի ու Բոսնիայի բանակցութիւնները: Իսկ, հանրային դպրոցները դարձել են ամենքի բազմաթիւ հակասականութեան բոլոր խմբերի բախումների ասպարեզ: Դրանցից առաւել գործունեաններն են կրօնական արմատականները, աշխիրամենները, բազմամշակութային ուղղութեան հետեւորդները եւ երփնոց, որ արտաշագործութիւնը կրօնական ուսմունք է, եւ ծնողները չեն կարող այն առօգաշրել խուճուն ոչնչութեան ու եկեղեցու անգամնան սկզբունքի:

Բայց այս տարես մայիսին Կալիֆորնիայի Վիստա քաղաքի դպրոցական վարչութիւնը ընդունեց մի բանաձեւ, որով պնդւում է, թէ «զարգացման ուսմունքները հարցականի տակ առնող բոլոր տեսութիւնները պէտք է ներկայացուեն աշակերտներին»: Արմատական հասարակութիւններից մեկը Սէքի եւ բարոյականութեան հիմնադրամը հրատարակեց «Պանդաների եւ մարդկանց մասին» վերնագրով մի նոյնքան բավական ձեռնարկ եւ պատասխանեց դասագրքերի հեղինակներին: Երբեմն այնքան դժուար է լինում բախարարել անենքի պահանջները, որ դպրոցականները ի վերջո մնում են առանց դասագրքի: Այդպես պատահեց, օրինակ, Օկլենդում Սան Ֆրանցիսկոյից ոչ հեռու գտնվող այդ քաղաքում, որտեղ 10 երեխայից 9-ը սպիտակամորթ չէ: Այնտեղ էթնիկական խմբերից յուրաքանչյուրն իրենն էր պնդում: Դրա հետեւանքով հինգերորդ եւ վեցերորդ դասարանի դասագրքեր չկազմվեցին, իսկ դասատուները ստիպուեցին աշխատել առանց գրքերի:

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄՆ. դպրոցական դասագրքերի պատերազմ

Կրօնական արմատականները, համասեռամոլների միութիւնները եւ էթնիկական խմբերը իրենց կամքն են թելադրում մանկապարտեզից մինչեւ վարժարանի դասագրքերի ընտրութեան հարցում: Բանը հասնում է նրան, որ անհրաժեշտութեան մեջ հայտնուած շատ դասատուներ նախընտրում են դասագիրք չօգտագործել:

րեւմն նույնիսկ համախմբեռամոլների կազմակերպութիւնները: Այս բախումներն խրավարիչները սուրել են «Գրքերի պատերազմ» անվանումը:

Ի տարբերութիւն երկրների մեծ մասի, Միացյալ Նահանգները լուսաւորութեան նախարարութեան կողմից հաստատուած որոշակի դասագրքեր չունեն: Երկիրը բաժանված է 15367 դպրոցական շրջանների, որոնք լիովին անկախ մանր բաշավորութիւններ են: Անեն գործն էլ ավելի բարդացնելու համար դրանցից յուրաքանչյուրում կառավարում են ընտրովի անդամներով դպրոցական վարչութիւններ:

Շուրջ երկու տարի առաջ հանրապետականների կողմից Սպիտակ տուն կոչուից ի վեր կրօնական արմատականները գրեթե ամեն օր հիշեցնում են իրենց մասին: Կալիֆորնիայի Կաստրոյալ կրթութեան քաղաքացիներ կազմակերպութեան (210 հազ. անդամ) նախագահ դոկտոր Ռոբերտ Սայմոնդսի կարծիքով, դպրոցներում «հարկաւոր է հակադրվել աշխարհին եւ իր զավակի մտքերին միասնութիւնները եւ կախարդութիւնը, սեռին եւ արհեստական տոտալիզմին»: Պետութիւնից եկեղեցու անջատման ամերիկյան կազմակերպութեան նախագահ Ռոբերտ Բոստոնն ասում է, որ կրօնական աջերը պահանջում են դպրոցներում դադարեցնել տեակների զարգացման ուսմունքի դասաւանդումը: Դաւիթը պէտք է տեղ բացի գիտութեան համար: «Արմատականների սկզբունքներից մեկն այն է, որ Աստուածաշունչը պէտք է ընկալվի բառացիորեն եւ ոչ թէ մեկնաբանվի», ասում է Գիտական կրթութեան ազգային կենտրոնի ղեկավար դոկտոր Էջենի Սկոթը: Այդ կազմակերպութիւնները կողմնակից են այն բանին, որ արարչագործութիւնը եւ զարգացման ուսմունքը դասաւանդուեն կողք կողքի, ինչպես գիտական նույն արժենքն ունեցող երկու ուսմունքներ»:

80-ական թ.թ. սկզբներին 26 նահանգներ մշակեցին օրինագծեր, որոնք հավասար ժամանակ էին հատկացնում երկու ուսմունքներին: Սակայն 1987 թ. գերագոյն դատարանը ...ով դասագիրք, որը պէտք է յուսցներ կենսաբանութեան գրքերը: Շատ հրատարակչի, դասագիրքն այժմ օգտագործւում է 40 նահանգներում: Մաrs ամսին Ավանդական արժեքների կոալիցիայի արմատականների ճնշմամբ Կալիֆորնիայում դասագրքից հանվեցին ավարտական դասարանի համար նախատեսված տեխստերից երեքը: Մասնավորապես

Բանաձեւները հաճախ բազմաթյան ճնշումների քննոյ են ստանում: Բանը երբեմն հասնում է զավեշտի: Այսպես, Կալիֆորնիայի գրքերի բազմամշակութային վերանայման կողմերն գեղարվեստական բնութագրեց դասագրքերի «Հեռեկօտեի յայտ սխտանում էր», «Պաշտամունքի դեմքը փրկվեց» արտահայտութիւնները:

Ալիս Ուոլքերի նովելներից մեկն արգելվեց այն պատճառով, որ կտրուկի հերոսուհին այնտեղ ամուսնանում է մանկապատանի հետ եւ անտանութեան նախօրեին հարցականի տակ դնում իր կրօնը: Արմատականները դա համարում են հակակրօնական գործ:

Ֆլորիդայի Դյուվալ Քաունթի բնակավայրում դպրոցական գրադարաններից հանված է Գերմ եղբայրների «Սոխաակաճյունիկը» հեքիաթը չարխազանց շատ բռնութեան պատճառներով պատրվակով. «Ոտքը վառող էր սպանում, իսկ չար խորթ մայրը հրամայում է պոկել Սոխաակաճյունիկի սիրտը»: Դպրոցներում հաճախ պահանջում են արգելել նաեւ Սթայնբեկի եւ Սելինջերի գրքերը:

Մեռակայքների բազմազանութեան նպիրված գեկուցագրերում պահանջւում է, որ այսուհետեւ «սարակրաճի փոխարեն օգտագործվի «սարկացված անձ» արտահայտութիւնը, իսկի որ «սարկը» իր արտացոլում է ապստրոն ընտրված կարգավիճակ: Կամ «միասեռամոլ ծնողներ» արտահայտութեան փոխարեն առաջարկւում է կիրառել «նույն սեռի ծնողներ» մեղմասացութիւնը, որը պահանջում են Նյու Յորքի 32 տարբեր դպրոցական վարչութիւնները:

Մի ժամանակ ասում էին, թէ Յունաստանում կա այնքան քաղաքական կուսակցութիւն, որքան դպրոցատեսակ: Այժմ Ամերիկան կարծես թէ պատրաստվում է ունենալ այնքան դպրոցական դասագիրք, որքան իր քաղաքացիների թիվն է:

Le Point, 16 հուլիս 1994

ԲՐԱԶԻԼԻԱ

Մարդկանց օրգանների ընդհատակյա բիզնես

ՌԻՈ ԴԵ ԺԱՆԵՅՐՈ, 26 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բրազիլիայի գլխավոր դատախազը լրագրողների հետ զրուցելիս խոստացավ «խորապես եւ եռանդագին քննել» այն հաղորդումները, թէ երկրում գոյութիւն ունի պատվաստումների համար մարդկանց օրգանների մատակարարման ընդհատակյա բիզնես: Այս հայտարարութիւնը հաջորդեց տեղական մամուլի մի շարք նյութերին, որտեղ բավական չհիմնավորուած տեղեկութիւններ էին բերված Լատինական Ամերիկայի եւ Արեւելյան Եւրոպայի եւ Միջին Արեւելքի մի շարք երկրներում լրագրողների անցկացրած հետաքննութիւնների հիման վրա: Հեղինակները հանգել են այն հետեւութեան, որ աշխարհում գործում են մաֆիական կառույցներ, որոնք Եւրոպային եւ ԱՄՆ-ին անլեգալ կարգով մատակարարում են մարդկանց օրգանների «պատվաստանյութեր»: Դրանք ստացվում են հանցագործների առեւանգած երեխաներից կամ հանցավոր բժիշկների ղեկավարած կլինիկաների հիվանդներից:

ՎԱՐՇԱՎԱ

Տնտեսական աճ Լեհաստանում

ՎԱՐՇԱՎԱ, 26 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Լեհաստանի կենտրոնական վիճակագրական վարչութիւնը հրապարակել է տվյալներ, որոնց համաձայն, մինչեւ տարեվերջ երկրի արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը կաճի ութ տոկոսով, ինչն աճի ամենաբարձր ցուցանիշն է Կենտրոնական Եւրոպայում: Նույն տվյալների համաձայն, տնտեսական աճը կկազմի 4,5 տոկոս, չնայած արժեզրկումն ու գործազրկութիւնը շարունակում են մեծ խնդիր մնալ Լեհաստանի համար: Որոշ վոեվոդստվաներում մինչեւ մեկ երրորդը աշխատանք չունի:

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ԱՄՆ-ն դնդում է Հաիթի ներխուժելու ծրագիրը

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 26 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: ԱՄՆ-ն ՄԱԿ-ի Անվտանգութեան խորհուրդ է ներկայացրել բազմազգ ուժերի Հաիթի հնարավոր ներխուժման ծրագիր: Բանաձեւի նախագծով առաջարկվում է բազմազգ ուժեր մտցնել Հաիթի այնտեղ ժողովրդավարութիւն վերահաստատելու համար: Արդեն հուլիսի 26-ին Անվտանգութեան խորհուրդը ծանոթացել է եղել այս առաջարկի քննարկմանը, որ շարաբվա վերջին անցկացնի քվեարկութիւն: Նախագծում չի նշվում գործողութեան հավանական ժամկետը, սակայն առաջարկվում է, որ սկզբնական շրջանում այն գլխավորեն ամերիկյան հրամանատարները, որոնց հետո կփոխարինեն ՄԱԿ-ի բազմազգ ուժերը, 6000 հոգի ընդհանուր քանակով:

Ռուանդացի փախստականների վիճակն «անկառավարելի»

ՔԻԳԱԼԻ, 26 ՀՈՒԼԻՍ, WSJ: Զաիրում գտնվող միջազգային մարդասիրական կազմակերպութիւնները հուսահատ են: Նրանք հայտարարեցին, թէ ստիպված են հրկիզելու խոլերայից մահացած ռուանդացի փախստականներին, որոնց թիվը մոտենում է 15 հազարին: Ու թեեւ այսօրվա դրութեամբ զաիրյան Գոմա քաղաքի մոտ գտնվող շուրջ մեկ միլիոն փախստականներից հնարավոր է եղել հայրենիք վերադարձնել շուրջ 20 հազար մարդու, սակայն ՄԱԿ-ի նրատտաստանի մեջ հայտարարեց, թէ փախստականների վիճակը եւ աղետի ծավալները «անվերահսկելի» են դարձել: Նրա կարծիքով, ՄԱԿ-ը չունի համապատասխան քանակութեամբ նյութական միջոցներ եւ աշխատող, մինչ տեղում գտնվող ամերիկացի պատասխանատուն բացատրեց, թէ առնվազն մեկ ամիս է պէտք Զաիրում գտնվող փախստականների ջրի պահանջը բավարարող դրութիւն ստեղծելու համար:

ՄԱՄՈՒԼ

Ֆրանսիայի խոշոր թերթերը փակվելու վտանգի առաջ

Ֆրանսիայում տնտեսական անկումը հանգեցրեց թերթերի եկամուտների նվազեցմանը, որոնք ստացվում էին գովազդից եւ տարածումից: Այդ խնդիրներն այսօր վերաբերում են զանգվածային տեղեկատվութեան ֆրանսիական բոլոր միջոցները, հաղորդում է Ֆայնենշըլ թայմս թերթը: Սակայն բոլորից շատ տուժեցին համազգային թերթերը՝ պատմականորեն ավելի ուժեղ տեղական մամուլի եւ հեռուստատեսութեան մրցակցութեան պատճառով:

Հուլիսի առաջին օրերից մեկի առավոտյան կրպակներում բացակայում էր փարիզյան ամենօրյա Le Quotidien թերթը, որը միայն մի օր առաջ էր վերսկսել իր հրատարակումը, մի քանի ամսվա ֆինանսական ճգնաժամից դադարից հետո: Թերթի հիմնադիր եւ գլխավոր խմբագիր Ֆիլիպ Տեսոնը խմբագրի սյունակում ընթերցողներին բացատրեց, որ թերթը վերստին դադարեցնում է հրատարակումը մինչեւ աշնանը՝ նիստը, որում թերթի բաժնետէրերը կորոշեն, թէ թերթն ունի՞ ապագա:

Le Quotidien-ը դարձավ ֆրանսիական մամուլը բռնած ճգնաժամի վերջին զոհը, որը ընկավ ֆինանսական լրացուցիչ ճնշման տակ, համաշխարհային անկման ժամանակաշրջանում: Թերթը կրպակներից անհետացավ գազանակեցի մահին: Բազմաթիվ ֆրանսիական այլ թերթերի ապագան նույնպէս է դրված: Այսպես օրինակ, ծախ-ազատական ամենօրյա Liberation թերթը տուժում է 80 միլիոն ֆրանկ, որոնցից ավելի 260 միլիոն ֆրանկ արժողութեամբ միջոցների փաթեթը այս աշնանը թերթի բողարկումը վերսկսելու նպատակով: Փառաբանված Le Mond քաղաքական թերթը փորձում է ծախսել թերթը երկրորդ ընկերութեան իր նոր ղեկավարութեամբ, որը մի քանի ամիս առաջ փոխեց թերթի ողջ մենեջմենտը: Ռոբեր էրսանը, որը ֆրանսիական լրագրային աշխարհի խոշորագոյն դեմքերից մեկն է, գտնվում է Credit Lyonnais իր դրամատան ճնշման տակ, մտածելով դրամատան պարտքերը փակելու նպատակով վաճառել երեկոյան France Soir թերթը եւ նույնիսկ Ֆրանսիայում ամենահաճախ ամենօրյա Le Figaro պահպանողական ամենօրյա թերթը: Հնարավոր գնորդների թվում է արտահրատարակչական կայսրութեան ղեկավար Կոդ Բերերը:

Համազգային թերթերը ընդհատվեցին գովազդից ստացվող միջոցների լուրջ անկման հետ (27 տոկոսով), իսկ ընթացիկ տարում սպասվում է եւս 10 տոկոս: Խոսորեն նկատեց նաեւ տպաքանակը: Ամենաշատթերցվող համազգային Le Figaro թերթը վաճառվում է 380.000 տպաքանակով (5 տարի առաջ՝ 432.000 օրինակ): Նրանից առաջ են ընկել շրջանային Ouest-France, Le Progres in եւ Le Parisien թերթերը:

Ֆրանսիական լրագրային շուկայում ստված դրութիւնը ունի եւս մեկ բացասութիւն՝ նոր թերթերի կողմից մրցակցութիւնն է, նրանք սկսել են գների անկումով պատերազմ: Օրինակ, Aujourd'hui եւ Info-Matih թերթերը վաճառվում են կանխամտված գածր գներով՝ 3 եւ 3,5 ֆրանկով՝ համեմատ Liberation-ի 6 ֆրանկի եւ Mond-ի 7 ֆրանկի: Փառաբանված որոշակի այլ թերթեր ստիպված են դիմել հանարի արժեքի իջեցմանը՝ բարելավելու համար վաճառքի ծավալները: Սակայն այդ քաղաքականութիւնը վտանգավոր եղավ: Le Quotidien-ը, որը մեկ համարի գինը 6 ֆրանկից իջեցրել էր մինչեւ 4-ը, 30 հազար տպաքանակից կարողացավ հասնել մինչեւ 40.000:

Այդ թերթը տապալեց: Ընկերութիւնը մնում է սպասել բաժնետէրերի ժողովին կամ... հրաշքի:

Հ. Լ.

«ՆԱԻՐԻ-ՏՈՒՐԻՍՏ» ՖԻՐՄԱՆ
ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է
1 Իսկական հայ ֆուտբոլասերներին մեկնել Բելգիա և ներկա լինել ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության ընտրական խաղերի ԲԵԼԳԻԱ - ՀԱՅԱՍՏԱՆ հանդիպմանը:
Թռիչքը՝ օգոստոսի 25-ին,
փաստաթղթերի ընդունումը՝ մինչև օգոստոսի 1-ը:
2 4 - օրյա ուղևորության Երևան - Վարշավա - Երևան
Թռիչքը՝ ամեն երկուշաբթի, օգոստոսի 1, 8, 15-ին:
3 Հրապուրիչ ճանապարհորդության
Երևան - Բրեստ - Լեհաստան (ավտոբուսով) - Բրեստ - Երևան
Թռիչքը՝ օգոստոսի 4, 15, 25-ին
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է
Նոր երթուղի՝ Երևան - Մին-Վոդի - Բրեստ
«Իկարուս» ավտոբուսով
ԴԻՄԵՔ ՄԵԶ
«Էրեբունի» հ-ց, սեն.430 հեռ. 56-04-94, 58-05-40, 65-28-62
«Անի» հ-ց, սեն.617, 328 հեռ. 59-46-17, 59-43-28
Arina

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Հոնկոնգի օլիմպիադային մասնակցում էին աշխարհի 69 երկրների 385 դպրոցի մաթեմատիկոսներ: Այն անցկացվեց երկու փուլով: Յուրաքանչյուր փուլում մասնակիցներին 4,5 ժամում լուծելու համար տրվեց 3 խնդիր (յուրաքանչյուր լուծված խնդրի համար մասնակիցները հավաքում էին առավելագույնը 7 միավոր): Հայ մաթեմատիկոսներն առաջին օրը բավական բարձր ցուցանիշ ունեցան. երկրորդ խնդիրն ամբողջ թիմն անվրիպում են, որ ծրագրի խնդիրները չափազանց բարդ էին: Ինչեւէ, հայ մաթեմատիկոսները ոչ պաշտոնական թիմային հաշվարկով իրենցից առաջ են թողել ԱՊՀ երկրներից միայն Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Բելառուսի 6 հոգանոց թիմերին՝ ետեւում թողնելով Վրաստանի, Ղազախստանի, Լատվիայի, Լիտվայի, Էստոնիայի, Մոլդովայի թիմերին: Ադրբեջանի դպրոցի մաթեմատիկոսները օլիմպիադային չէին մասնակցում:

ների աջակցությամբ, այնուամենայնիվ կարելի է ասել, որ մեր թիմը բավական հաջողակ է եւ վկայում է Հայաստանի մաթեմատիկայի դպրոցի բարձր մակարդակի մասին: Իսկ թիմի 3 անդամ հանրապետական դպրոցի հետ միաժամանակ հաճախում է ԵՊՀ-ում կազմակերպված «Գրքույրն» բարեգործական միության Շիրակացու անվան մաթեմատիկական երեկոյան դպրոց, որը ղեկավարում է Գառնիկ Տոնոյանը: Մեր հանդիպման վեր-

Հոնկոնգի օլիմպիադայում բրոնզե մեդալ

Հոնկոնգից վերադարձավ մաթեմատիկայի 35-րդ միջազգային օլիմպիադային մասնակցած հինգ հայ դպրոցականների թիմը: Մասնակիցներից չորսը, Արթուր Բարխուդարյանը (Երեւանի թիվ 1 ֆիզմաթ դպրոց, 27 միավոր), Վահե Փոլադյանը (Երեւանի թիվ 114 դպրոց, 24 միավոր), Ռոման Ղազարյանը (Երեւանի թիվ 3 դպրոց, 23 միավոր) եւ Վարդգես Լեոնյանը (Երեւանի թիվ 172 դպրոց, 21 միավոր) արժանացել են բրոնզե մեդալի, իսկ Հայկ Միքայելյանը՝ հատուկ գովասանագրի: Հայաստանի թիմը ղեկավարում էին ԵՊՀ մաթեմատիկայի ֆակուլտետի դոցենտ Գառնիկ Տոնոյանը (գիտական ղեկավար) եւ ՀՀ լուսավորության դպրոցների վարչության պետ Նորայր Ղուկասյանը:

թեի լուծեց, եւ միայն այդ խնդիրը նրանք 33 միավոր բերեց: Արդյունքում թիմը հավաքեց 110 միավոր: Ի դեպ, անցյալ տարի Ստամբուլում կայացած մաթեմատիկայի 34-րդ միջազգային օլիմպիադային հայ դպրոցականները մասնակցել էին 6 հոգանոց թիմով եւ վաստակել 78 միավոր: Ի դեպ, ի տարբերություն Ստամբուլի օլիմպիադայի, որի ոսկե մեդալը սահմանված էր առավելագույնը 30 միավոր ցուցանիշ ունեցողների համար, Հոնկոնգում այդ միավորը 40-ն էր: (Արթուր Բարխուդարյանը եւ Վահե Փոլադյանն անցյալ տարի մասնակցել են Ստամբուլի օլիմպիադային եւ ոսկե ու արծաթե մեդալ շահել):

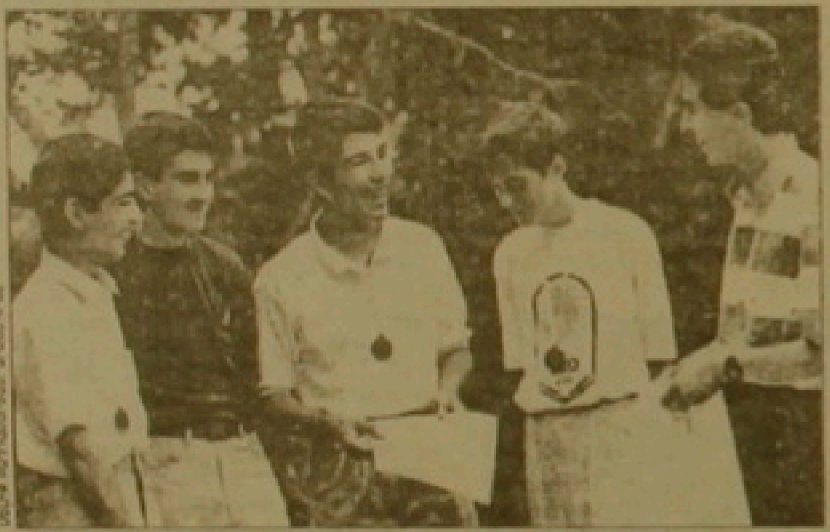

Օլիմպիադայի մասնակից յուրաքանչյուր երկիր ներկայացրել էր մոտ 6 խնդիր: Հայաստանի դպրոցականների առաջարկած խնդիրներից մեկն ընդգրկվել էր օլիմպիադայի ծրագրում: Ի դեպ, մասնագետները

ՀՀ լուսավորության նախարարության դպրոցների վարչության պետ Նորայր Ղուկասյանը հայտնեց, որ չնայած օլիմպիադան անցկացված է զուտ անհատական միավորֆում տպավորությունը: Եվ այս հաջողություն հայտնեցին ՀՀ կառավարությանը եւ լուսավորության նախարարությանը իրենց ճանապարհածախսի աջակցելու համար:

Ռ. Խ.

ՍՓՅՈՒՌՔ

Երեւանում կբացվի Մոնթե Մելքոնյանի հիմնադրամը

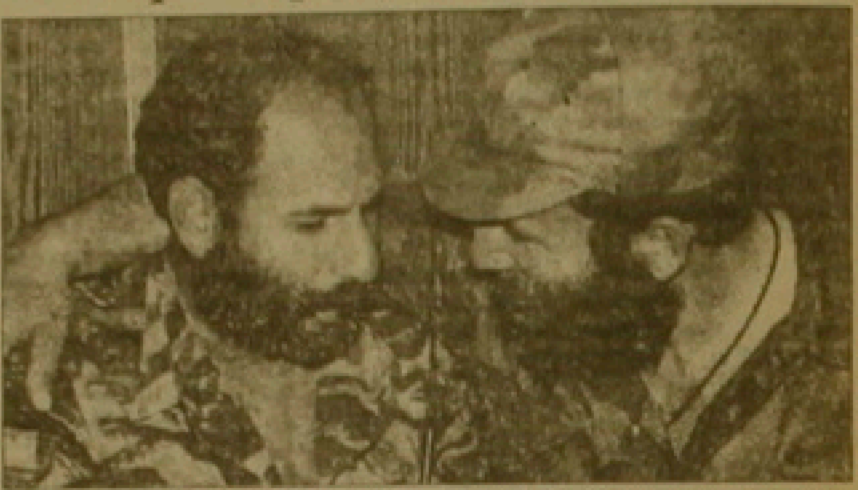

Այսօր, ժամը 18-ին, Երեւանի կամերային երաժշտության տանը տեղի կունենա Մոնթե Մելքոնյանի հիմնադրամի բացման արարողությունը:

Ծրագրում՝ ցուցահանդես-վաճառք, համերգ, ծանոթություն հիմնադրամի գործունեությանը, հյուրասիրություն:

Հիմնադրամի բացման արարողությանը հրավիրված են մշակույթի եւ քաղաքական գործիչներ, Մոնթե Մելքոնյանի մտերիմները, մարտիկները եւ համախոհները:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Պատրիցիա Կաասի նոր սերը

Իր նոր հյուրախաղերի ժամանակ ֆրանսիական էստրադայի գեղասաց Պատրիցիա Կաասը մտադիր է այցելել Ռուսաստան: Սեպտեմբերի 27 եւ 28-ին երգչուհին համերգներով հանդես կգա Մոսկվայի «Օլիմպիական» մարզահամալիրում, իսկ սեպտեմբերի 30-ին եւ հոկտեմբերի 1-ին՝ Սանկտ Պետերբուրգում: Վերջերս երգչուհին հաջողությամբ հանդես է եկել Շվեյցարիայում, իսկ մոտ օրերս համերգներ կտա Ֆրանսիայում:

Ինչպես պնդում են Պատրիցիայի մտերիմները, Ռուսաստանում է լույս ունենալու պատճառներից մեկն այն է եղել, որ նա հանդիպում է ունեցել մի գեղեցիկ ռուս դերասանի՝ Անդրեյ Սոկոլովի հետ: Նրանք ծանոթացել են Փարիզում, որտեղ Անդրեյը հյուրախաղերի էր մեկնել Մոսկվայի «Լենկոմ» թատրոնի հետ: Համերգներից ազատ ժամանակահատվածում «հանրահայտ օտարը» որոշել էր դիտել ռուսական թատրոնի ներկայացումներից մեկը, եւ նրանց մտերմությունը կուլիսների հետեւում դարձավ ճակատագրական: Ականատեսներն ասում են, որ ռուս դերասանի վրա Պատրիցիայի գցած հայացքն էլ բավական էր եզրակացնելու, որ Պատրիցիան սիրահարվել է: Նույնը կարելի է ասել նաեւ Անդրեյ Սոկոլովի մասին: Եւ ոչ առանց հիմնավորման, անցյալ տարվա ընթացիմանալ այդ հանդիպման մասին: Դերասանը ոչինչ չի բացատրել, սակայն մեուսերեն հասկացրել է, որ «Պատրիցիայի հետ հարաբերությունները իրենց երկուսի անձնա-

քում Պատրիցիան մեծացել է, գեղեցկացել, ավելի սեքսուալ դարձել: Իսկ «Նա ինձ ասում է, որ ես հիանալի եմ» կլիպը, որում երգչուհին լողում է ալիքներում՝ գայթակղիչ կերպով ցուցադրելով մերկ մարմինը, վկայում է, որ զուր չէ, որ հրապուրիչ փոքրիկ օրիորդին անվանել են «ֆրանսիական «Տիրամայր»:

Լրագրողներն արդեն փորձել են Սոկոլովից կան գործն է»:

Երգչուհու համերգների կազմակերպող ֆիրմաներից մեկը՝ «Եվրոպա ռեյուսը», Պատրիցիա Կաասի համերգները նախապատրաստում է բազմաբնույթ խորով: «Պատրիցիան՝ որը սիրել է, կորցրել եւ նորից գտել է իր սերը»: Հնարավոր է, որ այս սերը, որը երջանկություն է նվիրել հրապուրիչ օրիորդին, Անդրեյ Սոկոլովն է:

ԱՆԾՈՒՅԱՐՔ

Նամակ Երեւանի «վերնիսաժից»

... Նկարիչների մեծ մասը՝ համարվելով ներկայիս պայմաններին, իրենց ստեղծագործությունները վաճառքի է հանում վերնիսաժ կոչվող տեղանքում, ինչ որ չափով թեթեւացնելու իրենց հոգսերը: Մի մասը միջոց չգտնելով վաճառքի է հանում տան աղբյուրները, ունեցած նվերները, ցավալի է, որ վաճառքի են հանում իրենց կենսագրությունը՝ վաստակած շքանշանները, մեդալները եւ այլն:

Անվանի արվեստագետները, բնականաբար, խուսափում են հանդիպել ծանոթներին, ուստի աչքից հեռու են կանգնում՝ ամոթխած ու ընկճված:

Գուցե այդպես չլիներ, եթե լիներ պետական հոգատարություն, եւ այդ գործերը վաճառքի հանվեին նաեւ հանրապետությունից դուրս, քանի որ հիմնական գնորդը արտասահմանցին է: Կամ, առնենք, վերնիսաժն իր կոչմանն արժանի բաց ցուցահանդես լիներ: Ներկայումս այն վերածվել է սեւ շուկայի: Երեւանի քաղխորհուրդը փորձեց արգելել արվեստի եւ մյուս ապրանքների վաճառքը նույն վայրում եւ Սարյանի արձանի շրջակայքից, որը իրավամբ կոչվում էր վերնիսաժ, փոխադրեց կինոյի տան մոտ: Դրությունը չփոխվեց, քանի որ քաղխորհրդի նպատակը այլ էր՝ վճարովի դարձնել, վերածել շուկայի եւ ոչինչ չասված, ոչինչ չարված, այսինքն գիտական տեսությանը հակառակ՝ ոչնչից եկամուտ ստանալ: Այդ ուղղությամբ վերջին գործը պսակվեց հաջողությամբ: Հունիսի 26-ին ինչ-որ տեղից հավաքած ծռղացանցերով շրջափակեցին տեղանքը, սկսեցին յուրաքանչյուրից գանձել 60 դրամ՝ մեկ օրվա համար: Այդ արշավին խանգարեց տեղացող հորդ անձրեւը, վերջիններս գրպանելով հավաքած փողերը փախան, իսկ նկարիչները մնացին հորդ անձրեւի տակ կծկված՝ ոչ այնքան մտահոգվելով իրենց, այլ անձրեւի ու ցեխաջրի մեջ մնացած իրենց կտավների համար:

Հետաքրքիր է, ո՞վ բարոյական նորմերով է առաջնորդվում քաղխորհուրդը, երբ փող է պահանջում արվեստագետից: Այն դեպքում, երբ ոչնչով չի օգնում, անգամ անձրեւից ու արեւից չի պաշտպանում, սանիտարական վիճակը վատ է: Էլ չենք խոսում ջրի եւ զուգարանի պահանջի մասին, երբ մարդիկ սեղմված պատերի տակ կամ ծեփերի ծակերին նոր «արտաքանակներ» են ստեղծագործում: Չկա

պահատեղյակ:

— Այսուհետ, անձրեւից հետո, հաջորդ օրը «դրամահավաքները» չերեւացին, բայց մյուս օրը՝ հուլիսի 3-ին, մեզ են հրամցնում ինչ-որ կազմակերպության անորոշ կնիքով հաստատված որոշում՝ վերնիսաժում կարգ ու կանոնի եւ վճարի մասին: Վճարը սահմանված է օրական 60 դրամ՝ եւ րեք գծամետրի համար: «Գծամետր», պարզ երեւում է, որ խոսքը վերաբերում է միայն նկարներին, քանի որ միայն նկարներն են մի գծով ցուցադրվում, եւ այդտեղ կտեղավորվի 3-4 նկար, որը մի մասամբ արժեք էլ չի կազմում (իսկ վերջիններիս մասին խոսք անգամ չկա): Կա մի անտրամաբանական կետ եւս՝ «չխախտել առեւտրի կանոնները»: Զավեշտական է, որ որոշման հեղինակները արվեստի գործն ու գյուղատնտեսական ապրանքների ու սննդամթերքի առեւտուրը չեն զանազանել, որտեղ կա թերակշռում, գների խախտում կամ մանրը չվերադարձնելու սովորույթ: Հարկադրված ենք ծանոթացնել, որ ի տարբերություն առեւտրի մյուս ոլորտների, արվեստի գործը ցուցադրվում է, գեղագիտական հաճույք պատճառում մարդկանց, ... երբեմն բարձրացնում նրանց ճաշակը: Հաճախ մարդիկ երկար կանգնում են, դիտում, քննարկում, ջերմ խոսքեր ասում արվեստագետին եւ ոչինչ չգնելով հեռանում, իսկ նման երեւույթի չենք հանդիպի ոչ մի շուկայում: Սոցիալական ներկա պայմանները թույլ չեն տալիս տեղացիներին արվեստի գործեր գնել: Միակ հույսը մնում են հազվադեպ արտասահմանցիները, որոնք մեզ փերանքներ են շրջում: Լինում են ամիսներ, որ ոչինչ չի վաճառվում, իսկ ամսվա վճարը կազմում է 9-10 օրվա համար 600 դրամ՝ ավելացրած տրանսպորտի, պահեստավորման եւ կոմունալ ծախսերը: Ասացեք խնդրեմ, 385 դրամով թոշակառուն ինչպես վճարի այդ գումարը...

Մենք չենք խուսափում վճարումներից: Բայց այդ վճարը պետք է մտնի ոչ թե ինչ-որ ծեռներեց կազմակերպողների գրպանը, այլ պետական բանկ: Որը պետք է ապահովել ցուցադրվող ապրանքների տեղն ու պայմանները անձրեւից ու արեւից պաշտպանելու համար:

Քաղաքակիրթ աշխարհում տարածված է այն ձեւը, որ շուկաներում միայն լավ սպասարկման դեպքում են գանձում վճարը, այստեղ մենք նկատում ենք, որ միջոցառումը, որը կազմակերպել են մի խումբ անձնավոր մարդիկ, ոչ թե պետական, այլ անձնական շահագրգռության արդյունք է:

Բժիշկները լավ մանիֆեստ ունեն «եթե օգնել չես կարող, մի՛ վնասիր»:

Մի խումբ արվեստագետներ

ԿԻՆՈ

Խիզախներին ճնշում են Չինաստանում

Գրականության մեջ շատ է տարածված լավի ու վատի, բարու ու չարի, հույսի ու հուսահատության թեման: Նույնը կարելի է ասել կինոարվեստի ու ֆիլմերի մասին, որոնք շատ հաճախ հիմնվում են գրական այս կամ այն երկի վրա: Այդ թեման շոշափվում է նաեւ չինացի ռեժիսոր Թիան Ժուան-Ժուանի «Կապույտ օդապարիկը» ֆիլմում, որի դեպքերը ծավալվում են 50-ական թվականներին: Դա գրապարանավար Լին Շաոյինգի եւ տաղանդավոր Չեն Շոյանի սիրո պատմությունն է, որն այդ ժամանակվա քաղաքական վերիվայրումներին բախվելով, խորտակվում է: Կոմունիստական վարչակարգի դեմ արված նվազագույն ննդդիմությունը հանդիպելով դաժանական կարծր բռնակալների համառությանը հուսախաբություններ ու դժբախտություններ մի երկար շղթա է ամենահզորում, որն ավարտվում է մեկի սպանությամբ, մյուսի բանտարկությամբ եւ այլոց հասցված անախորժություններով:

«Կապույտ օդապարիկը» ֆիլմը համարվում է մայիսյան ժամանակահատվածի փառատոնի ամենահաջող ֆիլմերից, եւ գուցե դա է պատճառը, որ դրա ցուցադրումն արգելված է Չինաստանում: Այն համարվում է վիրավորանք ազգային չինական իշխանություններին: Ֆիլմի սցենարը սկզբում հավանության արժանացած էր, սակայն նկարահանումների ընթացքում արգելվեց եւ որոշ ծգծգումներից հետո ավարտվեց արտասահմանում: Ֆիլմի ռեժիսոր Թիանին եւ 6 այլ հայտնի ռեժիսորների ընդհանրապես արգելված է իրենց հայրենիքում Չինաստանում, այսինքն ֆիլմ նկարահանել, նշում է Թայմ շաբաթաթերթի արվեստի մեկնաբանը, հունիսի 27-ի համարում:

Մնում է հուսալ, թե միջազգային կինոհասարակությունն արժանին մատուցելով ֆիլմին, հավանականություն չի տասնի ճնշումների ցրմանը ռեժիսորին:

Հ. Ծ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՕՐԱԳՐԻՑ

Յուրի Վարդանյանը «Չիկագո Բուլզի» մարզիչ

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
Լոս Անջելես-Երևան

Զանգահարեցի Յուրի Վարդանյանին: Աշխարհի առաջնության ընթացքում լինելով զբաղված, ոչ մի կերպ չէի կարողանում հանդիպել լեգենդար մեր ծանրորդին: Վերջապես ժամադրվեցինք հանդիպել Գլենդեյլում, բայց այդտեղ էլ չհաջողվեց տեսնել իրար: Անսպասելիորեն մեկնել էր Չիկագո, որտեղից էլ զանգահարեց ինձ: Պարզվեց, որ պայմանագրով աշխատում է «Չիկագո Բուլզի» հետ և ամիսը մեկ կամ երկու անգամ հրավիրվում է Չիկագո: Շատերը կարող են հարցնել, ի՞նչ կապ ունի աշխարհահռչակ ծանրորդը լեգենդար մեկ այլ մարզիկի՝ Մայքլ Ջորդանի նախկին թիմի հետ, որը երեք տարի անընդմեջ հաղթեց Ամերիկայի պրոֆեսիոնալ բասկետբոլիստների առաջնությունում: Եվ ահա զարմանքիս բացում է ինքը՝ Յուրի Վարդանյանը: Պրոֆեսիոնալ բասկետբոլում հաճախ վճռորոշ է դառնում խաղացողների ասլետիկ և ֆիզիկական պատրաստվածությունը: Այդ պատճառով թիմերը իրենց նախապատրաստական ծրագրերում ընդգրկված են նաև ծանրամարտը:

Յուրի Վարդանյանի վկայությամբ, «Չիկագո Բուլզը» ամեն օր բասկետբոլին հատկացնում է 2.5, իսկ ծանրամարտին՝ 4 ժամ: Այնպես որ զարմանալու ոչինչ չկա և պատահական չէ, որ հայ ծանրորդին հրավիրել են Չիկագո, որպես ծանրամարտի խորհրդատու մարզիչ: Ըստ Յուրի Վարդանյանի, բասկետբոլի պրոֆեսիոնալ թիմերում կան խաղացողներ, որոնք ծանրամարտի չափանիշներով էլ բարձր արդյունքներ են ցույց տալիս: Մեր անվանի ծանրորդը միաժամանակ խորհրդատու մարզիչ է նաև ԱՄՆ-ի ծանրամարտի հավաքականում: Այսօր Յուրի Վարդանյանը Գյումրիի «Շիրակի» գլխավոր հովանավորներից մեկն է և ԱՄՆ-ում ամեն գործ ձեռնարկելիս չի կարող մոռանալ իր հայրենակիցներին: Նա շիրակցիներին առաքել է մարզահագուստ, և պլանավորում է տարեվերջին թիմի համար ուղևորություն կազմակերպել Արգենտինա: Հայկական սպորտն այսօր օգնության կարիք ունի, իսկ նրա նվիրյալները, որոնցից է Յուրի Վարդանյանը, չեն կարող անտարբեր լինել դրան:

ԽԾԱՆԿԱՐ

«Մաթեուսը» գայթակղում է կանանց

28-ամյա մի գերմանացի, որն արտաքնապես շատ նման էր Գերմանիայի հավաքականի ավագ Լոթար Մաթեուսին, օգտագործելով անվանի ֆուտբոլիստի հետ նմանությունը, գայթակղում էր կանանց: Վերջիններիս մեկ գիշերվա համար հրավիրելով շքեղ հյուրանոցներ, կեղծ Մաթեուսը գողանում էր կանանց ոսկեղենն ու զարդեղենը և առանց վճարելու հյուրանոցի ծախսերը, փախչում: Ոստիկանությունը հայտնաբերեց Մաթեուսի նմանակին, նրան հրավիրելով 3,5 տարի անցկացնել բանտային «հյուրանոցում»:

Վատիկանը դեմ է կիրակի օրվա խաղերին

Վատիկանն ուզում է պայմանագիր կնքել Իտալիայի ֆեդերացիայի հետ, որպեսզի վերջինս խաղեր չնշանակի կիրակի օրերին: Ըստ Վատիկանի, կիրակին Աստծո օրն է: Իտալիայի ֆեդերացիայի նախագահ Անտոնիո Մատարեզեն, որի եղբայրը կղերական է Բարիի քաղաքում, հայտարարեց. «Նման մի փոփոխությունը կարող է մեծ հեղափոխություն առաջացնել իտալացիների կյանքում»: Ոչ ոք հեղափոխությանը կարոտ չէ:

ԱՄՆ

Խորեն Ինջեյանն իր փորձն է փոխանցում

Հայկական սպորտի ոչ հեռու անցյալի անվանիներից այսօր շատերին կարելի է հանդիպել Լոս Անջելեսում: Նրանցից է բռնցքամարտի հայկական դպրոցի լավագույն ներկայացուցիչներից մեկը՝ Խորեն Ինջեյանը, որը 1975 թ. մինչև 1981 թ. հանդես էր գալիս Խ. Միության հավաքականում: Գերծանր քաշային բռնցքամարտիկը եղել է Եվրոպայի երիտասարդների չեմպիոն (1976 թ.), ԽՍՀՄ առաջնության հաղթող, ԽՍՀՄ ժողովուրդների սպարտակիադայի չեմպիոն, Եվրոպայի երրորդ մրցանակակիր (1979 թ.), Աշխարհի գավաթի երկրորդ մրցանակակիր, բազմաթիվ միջազգային մրցաշարերի հաղթող, մասնավորապես ԽՍՀՄ-ԱՄՆ ավանդական մրցամարտում երկու անգամ առավելության է հասել մրցակիցների նկատմամբ: Միջազգային կարգի սպորտի վարպետ Խորեն Ինջեյանը ռինգ է դուրս եկել 180 անգամ և հաղթել 162 մենամարտերում: Այսօր անվանի բռնցքամարտիկն իր հարուստ փորձն է փոխանցում հայ պատանիներին: Նա երախտագիտությամբ է հիշում Էդուարդ Արիստակեսյանին: «Մարդ, հայր, եղբայր, ասանձնաբույժ, նուրբ հոգեբան, և վերջապես մարզիչ», այսպիսի գնահատական տվեց Խորեն Ինջեյանն Էդուարդ Արիստակեսյանին, որը շուրջ 15 տարի մարզել է Հայաստանի հավաքականը: «Ես չեմ կարող մոռանալ նաև իմ անձնական մարզիչին՝ Լևոն Հովհաննիսյանին», ավելացնում է Ինջեյանը: 1,5 տարի է, ինչ Գլենդելում հայ բռնցքամարտի դպրոց է բացվել: Խորեն Ինջեյանն այդ դպրոցում աշխատում է որպես ավագ մարզիչ: Դպրոցում ընդգրկված են 35 աշակերտներ, որոնցից 30-ը հայեր են: Նրան օգնում է նախկին ուժգորոցի սպորտի վարպետ Բորիս Չիգանովը: Դպրոցում ընդգրկված են 6-26 տարեկան բռնցքամարտիկներ: «Նպատակը՝ պատրաստել բռնցքամարտիկներ, որոնք նախ մասնակցեն սիրողական բռնցքամարտի աշխարհի առաջնություններին, ապա օլիմպիական խաղերին, որից հետո դուրս գան պրոֆեսիոնալ ռինգ», ասում է Ինջեյանը: Այսօր արդեն հաջողությունները առկա են: 18 տարեկանից բարձր բռնցքամարտիկների Կալիֆորնիայի նահանգի մրցաշարում դպրոցի երկու բռնցքամարտիկներ, եղբայրներ Նարեկ և Միեր Հարությունյանները եզրափակիչ մտան, ընդ որում Նարեկը նվաճեց չեմպիոնի կոչումը: Հաստատապես հեռանկարային բռնցքամարտիկներ կան կրտսեր տարիքային խմբում, որոնցից կարելի է նշել Արմեն և Հարություն Լորյան եղբայրներին, որի հայրը՝ սպորտի վարպետ Սերժ Լորյանը, Հայաստանի առաջատար ըմբիշներից էր: Բռնցքամարտի դպրոցում մարզվում են նաև Խորեն Ինջեյանի որդին՝ տասնամյա Հովհաննես Ինջեյանը, ինչպես նաև Նորայր Մեսրոպյանի եղբոր որդին՝ Քրիստը: Ուշագրավն այն է, որ դպրոցի սաների մեծամասնությունը Հայաստանից արտագաղթածներն են:

Ս. Բ.

Խորեն Ինջեյանը իր սաների հետ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Սարգիս Հովհաննիսյանի բենեֆիսը

Ռուսաստանի առաջնությունը նմանվեց Հայաստանի ֆուտբոլային մրցաշարին: Մոսկվայի «Լոկոմոտիվը» 6-0 հաշվով պարտության մատնեց «Տորպեդոյին»: Խաղի հերոս դարձավ նախկին արարատցի Սարգիս Հովհաննիսյանը: Արդեն 10-րդ րոպեին երկաթուղայինները հաշվի մեջ առաջ անցան: 22-րդ րոպեին Սարգիս Հովհաննիսյանը մեջքով կանգնած լինելով դեպի մրցակցի դարպասը, տուգանային հրապարակի մոտ, ստանալով գնդակը, մեկնեց այն և շեշտակի հարվածով ուղղեց դեպի դարպասը: Գնդակը, դիպչելով դարպասապահին, հայտնվեց ցանցում: Դա անչափ գեղեցիկ գոլ էր: Երրորդ գոլը նույնպես գրանցվեց հայ ֆուտբոլիստի ակտիվ մասնակցությամբ: Երկար ուղեբրով Սարգիս Հովհաննիսյանը հասնելով մինչև մրցակցի տուգանային հրապարակ, գնդակը փոխանցեց խաղընկերոջը, հետո նույնպես թիկունքով կանգնած լինելով դեպի մրցակցի դարպասը, առանց նայելու նուրբ փոխանցում կատարեց տուգանային հրապարակ ներխուժած խաղընկերոջը և հաշիվը դարձավ 3-0: Երկրորդ խաղակեսում գրանցվեց ևս 5 գնդակ, որոնցից երկուսին նույնպես ակտիվորեն մասնակցեց Սարգիս Հովհաննիսյանը: «Լոկոմոտիվի» գլխավոր մարզիչ Յուրի Սյոմինը զարմացած էր Հովհաննիսյանի վարպետությամբ: Ուրախալի է, որ եվրոպական մրցաշարից առաջ Հայաստանի հավաքականի խաղացողներից մեկը գերազանց մարզավիճակում է:

Հայաստանի ֆուտբոլի բարձրագույն խմբի առաջնություն

(Երկրորդ շրջան)

16-րդ տուր
6 օգոստոսի (շաբաթ)

ՀՄԸՄ-ԲՄԱ Արայի 16:00
Ազնավուր-Շիրակ 16:00
Զանգեզուր-Արարատ 16:00
Բանանց-Լոռի 18:00
ՀՄՄ ՖԻՄԱ-Նաիրի 18:00

7 օգոստոսի (կիրակի)

Կոտայք-Վան 18:00
Կանազ-Ցեմենտ 18:00

17-րդ տուր
10 օգոստոսի (չորեքշաբթի)

Ազնավուր-Արարատ 16:00
Շիրակ-Լոռի 16:00
ՀՄՄ ՖԻՄԱ-Երազանք 18:00
Բանանց-ԲՄԱ Արայի 18:00

11 օգոստոսի (հինգշաբթի)

Կոտայք-Կանազ 18:00
Նաիրի-Ցեմենտ 18:00
ՀՄԸՄ-Վան 18:00

18-րդ տուր
15 օգոստոսի (երկուշաբթի)

Նաիրի-Երազանք 18:00
Կանազ-ՀՄՄ ՖԻՄԱ 18:00
Կոտայք-ԲՄԱ Արայի 18:00

16 օգոստոսի (երեքշաբթի)

Զանգեզուր-Շիրակ 16:00
Ազնավուր-Բանանց 16:00
Լոռի-ՀՄԸՄ 16:00
Վան-Ցեմենտ 18:00

19-րդ տուր
20 օգոստոսի (շաբաթ)

Արարատ-Լոռի 18:00
Շիրակ-ԲՄԱ Արայի 17:00
Բանանց-Վան 18:00

21 օգոստոսի (կիրակի)

Կանազ-ՀՄԸՄ 18:00
Նաիրի-Կոտայք 18:00
Ցեմենտ-Երազանք 18:00
Զանգեզուր-Ազնավուր 16:00

20-րդ տուր
25 օգոստոսի (հինգշաբթի)

Երազանք-Կոտայք 18:00
ԲՄԱ Արայի-Արարատ 18:00
ՀՄԸՄ-Նաիրի 18:00
Շիրակ-Վան 17:00

26 օգոստոսի (ուրբաթ)

Կանազ-Բանանց 18:00
ՀՄՄ ՖԻՄԱ-Ցեմենտ 18:00
Լոռի-Զանգեզուր 16:00

26 օգոստոսի 5 սեպտեմբեր

ՀՀ հավաքականի ուսումնամարզական հավաք Ֆրանսիայում

6-7 սեպտեմբեր

Եվրոպայի առաջնության ընտրական խաղ
Բելգիա-Հայաստան

21-րդ տուր
10 սեպտեմբերի (շաբաթ)

Լոռի-Ազնավուր 16:00
Զանգեզուր-ԲՄԱ Արայի 16:00

11 սեպտեմբերի (կիրակի)

ՀՄՄ ՖԻՄԱ-Կոտայք 17:00
Բանանց-Նաիրի 17:00
Երազանք-ՀՄԸՄ 17:00
Շիրակ-Կանազ 16:00
Արարատ-Վան 17:00

22-րդ տուր
15 սեպտեմբերի (հինգշաբթի)

Նաիրի-Շիրակ 17:00
ՀՄԸՄ-ՀՄՄ ՖԻՄԱ 17:00
Կոտայք-Ցեմենտ 16:00

16 սեպտեմբերի (ուրբաթ)

Կանազ-Արարատ 17:00
ԲՄԱ Արայի-Ազնավուր 17:00
Երազանք-Բանանց 17:00
Վան-Զանգեզուր 17:00

23-րդ տուր
20 սեպտեմբերի (երեքշաբթի)

Ազնավուր-Ցեմենտ 16:00
ՀՄՄ ՖԻՄԱ-Լոռի 16:00

21 սեպտեմբերի (չորեքշաբթի)

Բանանց-Շիրակ 16:00
Երազանք-ԲՄԱ Արայի 16:00
Արարատ-ՀՄԸՄ 16:00
Զանգեզուր-Կոտայք 15:00
Վան-Նաիրի 16:00

24-րդ տուր
25 սեպտեմբերի (կիրակի)

Նաիրի-Ազնավուր 16:00
Երազանք-Զանգեզուր 16:00
Արարատ-ՀՄՄ ՖԻՄԱ 16:00

26 սեպտեմբերի (երկուշաբթի)

Ցեմենտ-Շիրակ 16:00
Կոտայք-Բանանց 16:00
Վան-ԲՄԱ Արայի 16:00
Լոռի-Կանազ 15:00

25-րդ տուր
30 սեպտեմբերի (ուրբաթ)

Շիրակ-Արարատ 15:00
Զանգեզուր-Բանանց 15:00
ՀՄԸՄ-Ազնավուր 16:00

1 հոկտեմբերի (շաբաթ)

Կանազ-Երազանք 16:00
Ցեմենտ-ԲՄԱ Արայի 16:00
ՀՄՄ ՖԻՄԱ-Վան 16:00
Կոտայք-Լոռի 15:00

7-8 հոկտեմբերի

Եվրոպայի առաջնության ընտրական խաղ
Հայաստան-Կիպրոս

26-րդ տուր
11 հոկտեմբերի (երեքշաբթի)

Արարատ-Ցեմենտ 16:00
ԲՄԱ Արայի-Կանազ 16:00
Լոռի-Նաիրի 15:00

12 հոկտեմբերի (չորեքշաբթի)

ՀՄՄ ՖԻՄԱ-Զանգեզուր 16:00
ՀՄԸՄ-Բանանց 16:00
Կոտայք-Շիրակ 15:00
Երազանք-Ազնավուր 16:00

27 տուր
16 հոկտեմբերի (կիրակի)

Կանազ-Ազնավուր 15:00
Շիրակ-ՀՄՄ ՖԻՄԱ 15:00
Կոտայք-ՀՄԸՄ 15:00
Նաիրի-Զանգեզուր 15:00

17 հոկտեմբերի (երկուշաբթի)

Բանանց-Ցեմենտ 15:00
Վան-Լոռի 15:00
Արարատ-Երազանք 15:00

28-րդ տուր
21 հոկտեմբերի (ուրբաթ)

Երազանք-Շիրակ 15:00
Բանանց-ՀՄՄ ՖԻՄԱ 15:00
Լոռի-ԲՄԱ Արայի 15:00
Ցեմենտ-ՀՄԸՄ 15:00

22 հոկտեմբերի (շաբաթ)

Նաիրի-Արարատ 15:00
Ազնավուր-Վան 14:00
Զանգեզուր-Կանազ 14:00

29-րդ տուր
26 հոկտեմբերի (չորեքշաբթի)

Լոռի-Երազանք 14:00
Կանազ-Վան 15:00

27 հոկտեմբերի (հինգշաբթի)

Կոտայք-Արարատ 15:00
ՀՄԸՄ-Շիրակ 15:00
Ցեմենտ-Զանգեզուր 15:00
ԲՄԱ Արայի-Նաիրի 15:00
ՀՄՄ ՖԻՄԱ-Ազնավուր 15:00

30-րդ տուր
31 հոկտեմբերի (երկուշաբթի)

Ցեմենտ-Լոռի 15:00
Վան-Երազանք 15:00
Արարատ-Բանանց 14:00
Ազնավուր-Կոտայք 14:00

1 նոյեմբերի (երեքշաբթի)

Զանգեզուր-ՀՄԸՄ 14:00
Կանազ-Նաիրի 15:00
ԲՄԱ Արայի-ՀՄՄ ՖԻՄԱ 15:00

15-16 նոյեմբերի (երեքշաբթի)

Եվրոպայի առաջնության ընտրական խաղ.
Կիպրոս-Հայաստան

Մրցումների կազմակերպման և անցկացման կոմիտե

digitised by A.R.A.R.@

ԹՈՒՐՔԻԱ

Չեքինն արդեն նախկի՞ն է, թե...

Սկիզբը էջ 1

Դա, իհարկե, չի նշանակում, որ Չիլլերն ու Կարայալչընը հրաժարվել են կառավարությունը նորացնելու մտադրությունից: Դեռ երկուշաբթի Չիլլերը ճաշկերույթի էր հրավիրել տեր եւ տիկին Չինդորուկներին (ըստ սահմանադրության, նախագահի բացակայության ժամանակ նրան փոխարինում է խորհրդարանի նախագահը), ծրագրված նոր նշանակումների համար վերջինից համաձայնություն կորզելու նպատակով: Փորձված պետական գործիչ Չինդորուկը լսելով Չիլլերի փաստարկը եւ նրան խորհուրդ տվեց սպասել մինչեւ Դեմիրելի վերադարձը: Համենայն դեպս Չիլլերն ու Կարայալչընը մտադիր չեն նահանջել կամ կասեցնելու եւ շարունակում են ուժեղ ճնշում գործադրել իրենց կամքին հակառակվող նախարարների վրա եւ, կարելի է չկասկածել, իրենց նպատակին կհասնեն:

Վերջին հաշվով այդ իրավունքը նրանց տալիս է կոալիցիոն պայմանագիրը, որը կուսակցության ղեկավարներին է վերապահում ցանկացած նախարարության համար առաջ քաշել իրենց թեկնածուներին: Պահանջվողը միայն անցանկալի նախարարների հրաժարականն է, ինչին Չիլլերը կհասնի ամեն գնով: Անհրաժեշտության դեպքում նա կարող է ներկայացնել իր հրաժարականը, եւ Դեմիրելը ստիպված կլինի կրկին նրան հանձնարարել նոր կառավարություն կազմելու առաքելությունը, քանի որ Ճշմարիտ ուղին եւ ՍԴԺԿ-ն առայժմ շարունակում են մեծամասնություն կազմել խորհրդարանում եւ առնվազն օգտվում են Ցյուրեշի կուսակցության աջակցությունից:

Չիլլերը մարտահրավեր է նետում իր ընդդիմադիրներին

Խորհրդարանում իր ունեցվածքի աղբյուրները պարզելու նպատակով կազմակերպված «դատաստանից» հաղթանակով դուրս եկած Թուրքիայի վարչապետ Չիլլերը, իր կուսակցության խորհրդարանական խմբակցության առաջ ունեցած ելույթում հիշեցրեց, որ խորհրդարանային հանձնաժողովը, որը ստեղծվելու է բոլոր կուսակցական լիդերների եւ նրանց հարազատների նյութական բարեկեցության աղբյուրները հետաքննելու նպատակով, ոչ մի կերպ չի կարողանում անցնել իր պարտականությունների կատարմանը, քանի որ ընդդիմադիր կուսակցությունները առ այսօր թեկնածուներ չեն ներկայացրել այս հանձնաժողովի համար: «Ես ընդհանրապես համբերատարության կողմնակից եմ, հայտարարեց Չիլլերը, սակայն նրանք ինձ ձեռնոց նետեցին, եւ ես մանրամասն հաշվետվություն ներկայացրի իմ եկամուտների մասին: Այժմ հերթը նրանցն է եւ ես մտադիր չեմ կես ճանապարհից ետ վերադառնալու»:

Մ. Բ.

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Նախապատրաստվում է Կազիմիրովի եւ Էլիասոնի համատեղ այց

ՄՈՍԿՎԱ, 27 ՀՈՒԼԻՍԻ, ՓԱՍՏ: Հուլիսի 25-ին ՌԴ նախագահի անձնական ներկայացուցիչ Վլադիմիր Կազիմիրովը Մոսկվայում հանդիպում է ունեցել ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի նախկին փոխնախագահ, այժմ Մոսկվայում Շվեդիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Մոսբերգի, ինչպես նաեւ Մինսկի խմբի ներկայիս փոխնախագահ Անդերմանի հետ: Հանդիպման նպատակն էր մոտիկից ծանոթանալ նորընտիր փոխնախագահին, միաժամանակ կարծիքներ փոխանակել հակամարտության կարգավորման առկա զարգացումների շուրջ:

Կազիմիրովի խոսքերով, չնայած ժամկետները տակավին ճշտված չեն, սակայն հստակ է, որ մոտ ժամանակներս կկայանա իր եւ ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի նախագահ Էլիասոնի համատեղ այցը անդրկովկասյան տարածաշրջան: Անդրադառնալով Երեւան, Բաքու եւ Ստեփանակերտ կատարած իր վերջին այցի արդյունքներին, նա կարեւորել է երեք դրական միտում. առաջին՝ հակամարտող կողմերի ղեկավարները հաստատել են իրենց վրա վերցրած պարտավորությունները կրակի դադարեցման վերահսկումն ուժեղացնելու առնչությամբ, երկրորդ՝ կողմերը հայտնել են, որ ջանքեր են գործադրում արագացնելու խաղաղության մեծ ծրագրի նախապատրաստումը: Երրորդ՝ ԵԱՀԽ եւ Ռուսաստանի ծրագրերի միավորման առնչությամբ համեմատաբար նպաստավոր պայմաններ են ստեղծվել:

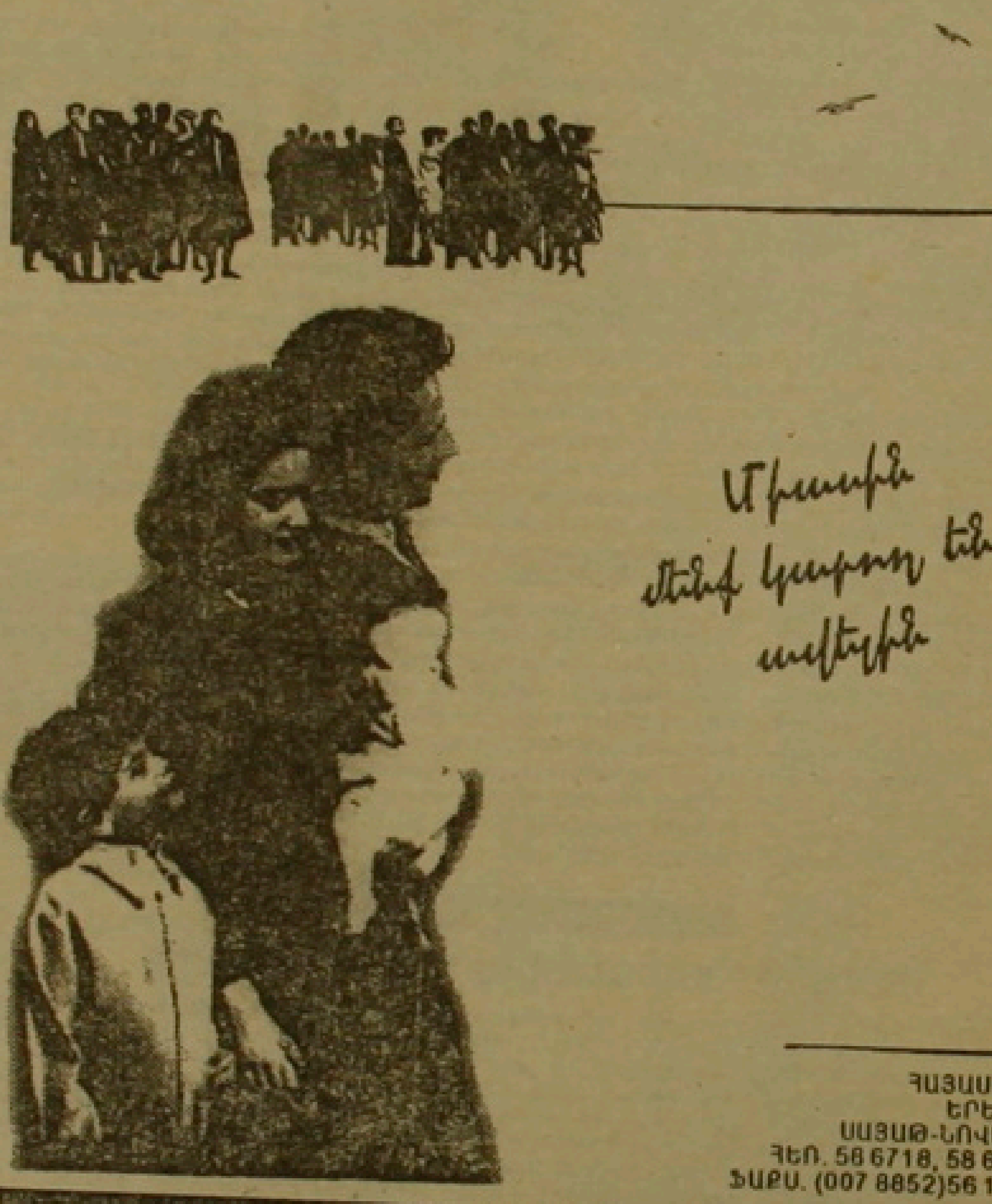

ARMENTRUST

ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ
ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ 27
ՀԵՌ. 58 6718, 58 6719
ՖԱՔՍ. (007 8852)56 1184

ԱԶԳ

Լ. Տեր-Պետրոսյանը մեկնեց Մոսկվա

Երեկ, հուլիսի 27-ի առավոտյան, առայժմ մեզ անհայտ պատճառներով Մոսկվա է մեկնել Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Սպասվում էր նրա վերադարձը նույն օրը, ուշ երեկոյան:

ԵՐԵՎԱՆ

Քիչ չի լսում են, «լսող սարքերն» էլ հետ են ուզում

Երեկ ՀՅԴ բյուրոյի անդամ Վահան Հովհաննիսյանը հայտարարեց, թե դաշնակցական ընկերներից շատերի հեռախոսները լսվում են: Պարբերաբար անջատվող սարքավորումներից մեկի ժամանակ կրկին հայտնաբերվել են «լսող սարքեր»:

Նման մի սարք վերջերս գտնվել է նաեւ ՀՅԴ Հայաստանի Կենտրոնական կոմիտեի քաղաքական քարտուղար, «Երկիր» թերթի մի շարք հայտնի հրապարակումների հեղինակ Գագիկ Մկրտչյանի տան հեռախոսագծի վրա: Ըստ որում, Վահան Հովհաննիսյանի ասելով, անվտանգության վարչության կողմից «լսող սարքերը» հետ ստանալու փորձեր են արվել: Անվտանգության մարմինների աշխատանքում չլսված պրակտիկա:

Մի այլ բացահայտում էլ են արել դաշնակցական ընկերները: Պարզվում է՝ ՀՅԴ Կենտրոնական կոմիտեի գրասենյակի մոտ 6 «Ժիգուլի» մակնիշի մեքենաներ, յուրահոգիանոց անձնակազմով ամեն օր «հերթապահում են»: ՀՅԴ անցկացրած հետաքննությունը ցույց է տվել, որ այդ մեքենաները անգամ գրանցված չունեն: Վահան Հովհաննիսյանի կարծիքով բավականին ողջամիտ կառուցվածք ունեցող այդ 24 տղաներն ավելի մեծ օգուտ կբերեն հանրապետությանը, ծառայելով որեւէ տեղ, քան նստելով այդ մեքենաների մեջ:

Միաժամանակ «ոստիկանական պետության» եւս մի դրսեւորման մասին խոսեց ՀՅԴ-ի Կենտրոնական կոմիտեի ներկայացուցիչ Ռուբեն Հակոբյանը, անդրադառնալով Աշտարակում կայացած ընտրություններին, որ ձայների մեծամասնությունը հավաքել է ներքին գործերի թեկնածուն, առաջ անցնելով շրջխորհրդի նախագահից, ՀՀՇ-ի եւ ՀՅԴ-ի ներկայացուցիչներից: Նրա ասելով, ընտրություններն անցել են անօրինական, մոտ 1000 միլիցիայի աշխատակից է մասնակցել ընտրությանը, որի իրավունքը նրանք չունեին: Ձեռքի տակ եղած բոլոր փաստերը կներկայացվեն ընտրական հանձնաժողովին:

Մի խոսքով, Վահան Հովհաննիսյանը հայտարարեց, թե այլեւս կասկած չկա, որ մեր պետությունը վերածվել է ոստիկանական կառույցի: «Ողջ համակարգը իր գործը մոռացած պայքարում է ներքին թշնամու դեմ», ասաց նա: Ի դեպ ՀՅԴ ներկայացուցիչները չմոռացան միանգամ եւս հաստատել, որ Հայաստանում կա քաղաքական բանտարկյալ, որն է Վահան Ավագյանը:

Ա. Հ.

NORINVEST-ը

առաջարկում է մասնակցել իր նոր

ԲԻԶՆԵՍ-ՆԱԽԱԳԾԻՆ

Ձեռք բերելով մեր նպատակային պարտատոմսը՝ Դուք բաժանորդագրվում եք Philip Morris (ԱՄՆ) ֆիրմայի արտադրության սիգարետներ

Marlboro, Marlboro Lights, L&M

Բաժանորդագրման գինը = արտադրողի գին + մաքսավճարներ + առաքումը մինչեւ NORINVEST հասցնելու տրանսպորտային ծախսեր

Այսօր սա ֆիրմային սիգարետների նվազագույն գինն է, մեծածախ գների նվազագույնից ցածր, վաղը Ձեր կապիտալի լավագույն օգտագործման հավաստումը:

Համագործակցելով մեզ հետ Դուք կդառնաք հեշտ իրացվող ապրանքի սեփականատեր, կազատվեք այն ձեռք բերելու հոգսերից եւ պաշտպանված կլինեք շուկայի անկայունությունից

Ինչպես միշտ նախագծի մանրամասնություններին կարող եք ծանոթանալ հետեւյալ հասցեով. Արովյան 14, 100 սենյակ: Հեռախոս՝ 56 19 31:

NORINVEST/NORINVEST

ԲԱՔՈՒ-ԵՐԵՎԱՆ

88-ից հետո առաջին օդային չվերթները

Փոխադարձ պայմանավորվածությամբ հակամարտող կողմերի ինքնաթիռները, որոնց անձնակազմում գտնվում էին ռուսաստանյան միջնորդական առաքելության ներկայացուցիչները, երկու անգամ վայրէջք են կատարել Բաքվի եւ Երեւանի օդանավակայաններում: Այդ մասին հայտնում է ԱՆՍ պրես գործակալությունը:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1809. Տպաքանակ՝ 5000 Ստորագրված է տպագրության՝ 27. 07. 1994 Գինը՝ 10 դրամ

digitised by A.R.A.R.@